

Dober prijem? — Saj ne gre za ulov; bolj za potešitev »konjička« in za dolgotrajno »namakanje« ... Če pa po naključju kaj »prime«, je užitek toliko večji, in običajno takoj sproži razgovore o neskončnih ribiških merah ... Prijeten vikend in za marsikoga tudi dopust ...
— A. Ž.

Fla-Vor-Aid

droga
PREHAMBNA INDUSTRIJA

Leto XXXIV. Številka 57

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje
Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
— Odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

GLAS

Kranj, torek, 28. 7. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Praznično v Kamniku

Ob občinskem prazniku so na slavnostni seji občinske skupščine proglasili Miha Marinka in Franca Leskoška-Luko za častna občana Kamnika — Na Perovem odkrili prenovljeni spomenik prvima padlim borcem na Slovenskem: Antonu Miklavčiču in Dominiku Mlakarju — Slabo vreme je zborovanje na Kratni prestavilo v športno dvorano

Kamnik — Osrednja slovesnost ob 27. juliju, kamniškem občinskem prazniku, je bila v soboto, 25. julija, ko so se na slavnostni seji najprej zbrali delegati občinske skupščine in vodstva družbenopolitičnih organizacij ob prisotnosti gostov iz sosednjih in pobratenih občin. Spregovoril je Slavko Ribaš, predsednik kamniške občinske skupščine, ki je podrobno označil pomen 27. julija 1941, ko je na Kamniškem zagorela iskra upora. V nadaljevanju pa orisal razvoj kamniške občine v zadnjih petih letih, ki jih na področju gospodarstva označuje predvsem znatno večji izvoz od uvoza in vse pomembnejši delež gradbeništva, trgovine in obrti, uspehi na področju urejanja prostora, komunalne ureditve in stanovanjske gradnje, velik korak pa so naredili na področju družbenih dejavnosti, posebej šolstva in otroškega varstva, s čimer so nadomestili zaostanek iz preteklih let, zelo opazen pa je tudi napredek pri razvoju krajevnih skupnosti. »V sedanjih zaostrenih pogojih gospo-

darjenja bomo morali hiter in dinamičen gospodarski razvoj doseči z večjo produktivnostjo, boljšo organizacijo dela, uvajanjem sodobnejše tehnologije in boljšo izrabo obstoječih zmogljivosti. Še naprej pa mora biti usmeritev v izvoz osnovno gibalno povečanja proizvodnje,« je ob koncu dejal Slavko Ribaš.

Na slovesni seji so proglasili Miha Marinka in Franca Leskoška-Luko za častna občana Kamnika. Njuna revolucionarna pot je bila povezana tudi s Kamnikom. Tako je bila leta 1939 ob prisotnosti Franca Leskoška-Luke v Volčjem potoku ustanovljena prva partijska celica na Kamniškem, kmalu zatem v Titanu in Remčevi tovarni na Duplici, naslednje leto pa mestna celica v Kamniku. Kamniške in domžalske celice so se združevale v Okrožnem komiteju KPS za Kamniško, ki je bil ustanovljen koncem leta 1940 v Podgorju pri Kamniku ob prisotnosti Mihe Marinka. Na slavnostni seji so podelili tudi vsakoletna občinska priznanja; tokrat šest srebrnih in

dvanajst bronastih plaket ter sedem javnih priznanj.

Sledilo je odkritje prenovljenega spomenika prvima padlim borcem na Slovenskem — Antonu Miklavčiču in Dominiku Mlakarju. Mlada delavca in skojevca sta zaradi izdaje padla v noči vstaje od 27. na 28. julij, ko sta po akciji hitela na zborni mesto na Kratno. Spomenik je odkril narodni heroj Mirko Jerman, uvodoma pa je spregovoril Srečko Krznar, predsednik Titanovega mladinskega aktiva.

Slabo vreme je žal prestavilo zborovanje na Kratni — kjer je bilo po noči vstaje na Kamniškem predvideno zborni mesto po akcijah, ki so prižgale plamenico upora — v športno dvorano. Slavnostni govornik srečanja je bil Tone Šturm, udeleženec vstaje in prvi sekretar Okrožnega komiteja KPS za Kamniško. Na zborovanju so podelili plakete še živim udeležencem vstaje: Albinu Vengustu, Stanetu Žirovniku, Romanu Potočniku, Tonetu Šturmu, Avgustu Vidmarju in Vinku Jermanu.

M. Volčjak

Metod Rotar o izvozu

Trajna usmeritev

Brdo pri Kranju — Z gorenjskim političnim aktivom, predstavniki izvršnih svetov skupščin gorenjskih občin in predstavniki največjih gorenjskih organizacij združenega dela ter gospodarske zbornice za Gorenjsko se je pretekli teden pogovarjal član ZIS in zvezni sekretar za zunanjo trgovino Metod Rotar. Glavna tema razgovora je bila posvečena zunanjetrgovinski politiki Jugoslavije ter s tem v zvezi našim ekonomskim odnosom s tujino. Do izraza je prišlo enotno spoznanje, da je za uspešno gospodarjenje OZD nujno stabilno celotno jugoslovansko gospodarstvo. Za to pa je nujna predvsem dolgoročna stabilna gospodarska politika, stabilna zunanje-trgovinska politika ter stimulativni izvozni režim, ki predvsem nagrajuje velike, smeje in uspešne izvozne delovne organizacije. Dolgoročno trden gospodarski položaj združenega dela je možen samo ob njegovi konstantni dolgoročni usmeritvi v izvoz. Kajti v tem splošnem svetovnem kriznem obdobju, ki se bo v prihodnosti še stopnjevalo, postavlja pred nas vse že kar eksistenčno vprašanje: ali bomo delali in

izvažali, ali ne bo ne enega ne drugega. To pa od gorenjskega gospodarstva zahteva vrhunsko organizirano delo, visoko storilnost ter ob optimalni kvaliteti konkurenčne cene svojih proizvodov! Pa tudi precej več poslovne solidarnosti, ki v mnogočem še kako zadeva tudi domače kooperante, dobavitelje surovin in polizdelkov. Preusmeriti moramo strukturo izvoznega blaga od surovin (hlodovine) in polizdelkov (deske, i. p.) k izdelkom, ki vsebujejo več dela in znanja, torej proizvode visoke stopnje obdelave.

Na pripombo mnogih, ki so omenjali nesolidnost mnogih domačih proizvajalcev in dobaviteljev surovin in sestavnih delov — navkljub sklenjenim samoupravnim sporazumom in »dogovorom« o dolgoročnem poslovnem in tehničnem sodelovanju — je Metod Rotar poudaril potrebo po energičnem ukrepanju (tudi do domačih »monopolistov«), kajti »vsaka toleranca ima tudi svoje meje, preko katere se ne da in tudi ne sme, če nečemo škodovati sebi, svojemu poslovnemu ugledu in dobremu imenu, brez katerega v poslovnem svetu ni mogoč dolgoročni poslovni uspeh. Notranjim odnosom je treba dati nov nivo in od sodelavcev in sodelavnic zahtevati dosledno izpolnjevanje dogovorjenega«, je k tej temi dejal M. Rotar.

»V skrbi za izvoz moramo še posebno skrb posvetiti vzgoji in šolanju sedanjih in bodočih kadrov, da bodo imeli sposobnost in znanje ter ustrezno politično razgledanost, da bodo znali tudi v najbolj težavnem obdobju po zadovoljivi ceni prodajati na tuje trge proizvode, ki jih nudi naše združeno delo. Zato morajo ti kadri poleg ekonomskega in političnega znanja obvladati tudi jezike narodov, kamor ponujamo naše blago (poleg angleščine, francosčine in ruščine še italijanščino, nemščino, arabščino, kitajski jezik, španščino, ...). V zadnjem času uspešno združujemo zunanjetrgovinska predstavišstva, zato bi se morale najti tudi združena sredstva za dodatno šolanje zunanjetrgovinskih kadrov! Dežele v razvoju so v tem kriznem času edini trg, ki se še vedno nenehno razvija — in temu trgu je treba posvetiti našo izvozno pozornost ter mu prilagoditi naše delo, znanje in sposobnosti. To je naša perspektiva in ne bi je kazalo zamuditi.« Metod Rotar je zagotovil, da so vsi ukrepi, ki jih pripravlja zvezni izvršni svet usmerjeni na jačanje izvoznih zmogljivosti našega gospodarstva ter na ustrezno stimuliranje izvoznikov na sploh ter še posebej izvoznikov na konvertibilna tržišča.

I.S.

MOMČILO MARIJANAC

Včeraj je omagalo srce plemenitega tovariša, vojaka, prijatelja, komuniste, komandanta in borca za vrednote socialistične samoupravne družbe, polkovnika Momčila Marijanca.

V človeka tako izjemnega kova ga je kralilo življenje, začeto 28. septembra leta 1928 v vasi nad Jajcem, kjer se je rodila naša Jugoslavija. Hitro je postal Momčilo zrel fant, uporen in napreden, neomajen in prepričan, da je pot, na katero stopa, pravilna. Maja leta 1944 postane partizan, skojevec in komunist. Ko je večina domovine že dihala svobodno, je Momčilo še vedno bil bitke z ostanki sovražnega in zastarelega v bosanskih gozdovih. Vedel je, kje mu je mesto in kam ga kliče dolžnost.

Leta 1961 ga srečamo v Kranju. Prijatelj med prijatelje je prišel, tovariš med tovariši. Del nas je postal, del Kranja, Gorenjske in Primorske, kjer je delovala njegova enota, ki ji je do konca leta 1979 načeloval. Takšnega, kakršen je bil, smo ga ljubili in cenili. Bil je ljudski komandant, poveljnik enote, ki je utrjevala svojo borbeno in moralnopolitično moč, sooblikovala sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozastite, vsak dan, na vsakem koraku dokazovala, da smo jugoslovanska armada vsi, kot je večkrat dejal predsednik Tito. Tih je bilo njegovo življenje, po

dejanjih pa veliko. Enota, ki ji je predano poveljeval, je bila leta med najboljšimi v Sloveniji in Jugoslaviji. Kako srečen je bil leta 1978 Momčilo, ko je v Kranju strumno, kot je le on znal, raportiral svojemu vrhovnemu komandantu, maršalu Josipu Brozu-Titu. To je bil velik dan za nas vse, za vojake in starešine. Vojak, človek in iskren komunist je bil Momčilo Marijanac. Številna odlikovanja je prejel, bil je dobitnik nagrade občine Kranj, opravljal pa je odgovorne dolžnosti tudi v Zvezi komunistov. Vedel je, da je Zveza komunistov sila, ki zna najti odgovore na vsa vprašanja in da je moralnopolitično orodje jugoslovanskega vojaka prav tako pomembno kot vojaško.

Mnogo prekmalu nas je zapustil naš Momčilo. Med nami ostajajo dela in vezi, ki jih je stkal. Trajna je naša hvaležnost njemu, našemu Momčilu Marijancu. Hvala!!

Ob občinskem prazniku so Franca Leskoška-Luko (na sliki) in Miha Marinka proglasili za častna občana Kamnika.

Spodbuda

Konec minulega tedna so v Ljubljani podpisali republiški dogovor o pospeševanju izvoza. S tem so se slovenske občine in republika obvezale, da bodo zbrale 1,63 milijarde dinarjev. Čeprav znesek ni majhen, smo se tako vsi zavestno odločili za ta nujen ukrep, ki naj bi prispeval k izboljšanju naše plačilne bilance.

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je na izredni seji sklenil, da bodo v občini pripravili podoben družbeni dogovor in s sredstvi iz proračuna in interesnih skupnosti zbrali blizu 38 milijonov dinarjev. Tako bodo komite za družbene dejavnosti in komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter sekretariat za finance do sredine avgusta pripravili predlog dogovora, ki naj bi ga potem podpisali do 10. septembra.

Člani izvršnega sveta so na seji soglasno podprli prizadevanja za zbiranje sredstev za pospeševanje izvoza. Poudarili so, da se moramo vsi odločno zavzeti za takšen način saniranja položaja, v katerem je danes naše gospodarstvo. Izrazilo pa so tudi prepričanje in upanje, da bodo zbrana sredstva učinkovita spodbuda v sedanji akciji.

A. Ž.

PO JUGOSLAVIJI

Zvezni izvršni svet
za takso

Člani zveznega izvršnega sveta menijo, da kljub temu, da sta proti sprejetju takse za potovanja v tujino Slove-nija in Hrvaška, ukrep ni v nasprotju z našimi usmerit-vami in naj bi carinska taksa veljala le do rešitve sedanjih neugodnih tokov in plačilno bilančnem položaju države. Z uvedbo takse naj bi pre-prečili nadaljnji odliv dinar-jev in deviz v tujino. Leta 1979 je bilo 21 milijonov 855.000 potovanj naših obča-nov v tujino, lani pa 16 mili-jonov 800.000. Pred dvema letoma smo odnesli v tujino 33 milijard dinarjev in do-larjev 1.933.000.000, lani pa več kot 25 milijard dinarjev in 2.511.000.000 dolarjev. Breme stabilizacije naj bi tako padlo na vse, s tem ukrepom pa ne postavljajo uprašljiva osnovna načela svobode gibanja in pravice do potnega lista. Predlagali pa naj bi še vrsto izjem za osebe, ki bodo oproščene pla-čevanja takse: občani na za-časnem delu v tujini in ozi-čani njihovih družin, tisti, ki so v okviru maloobmejnega prometa zaposleni v tujini, dvolastniki, tisti, ki odhajajo na zdravljenje v tujino ter delavci v mednarodnem pro-metu in turistični vodiči. Predvidene so nižje takse za maloobmejni promet in or-ganiziran turistični promet.

Več izvoza na
konvertibilno
tržišče

Z vrsto ukrepov naj bi v Sloveniji pospešili izvoz na konvertibilno področje. Na osnovi posebnega družbene-ga dogovora o načinu zago-tavljanja in usmerjanja družbenih sredstev za pospe-ševanje izvoza naj bi v Slo-veniji do konca leta zagoto-vili 1,6 milijarde dinarjev. 42 milijonov dinarjev bodo zagotovili iz republiškega proračuna, samoupravne in-terese skupnosti družbenih dejavnosti, zbornica in Služ-ba družbenega knjigovod-stva bodo zagotovili 374 mili-jonov dinarjev ali 4,3 odstot-ka, banke 189 milijonov di-narjev, ostalo pa naj bi za-gotovile slovenske skupščine. Poleg teh nadomestil izvoz-nikom naj bi bile tiste orga-nizacije, ki večino svojih pri-hodkov ustvarjajo z izvozom blaga in storitev oproščene plačila nekaterih davkov kot prispevka za železniško go-spodarstvo in pri združeva-nju sredstev za izgradnjo energetskega objekta prav tako pa tudi olajšav pri pla-čevanju prispevkov za razvoj manj razvitih republik in Kosova.

Novi dinar
iz domače zlitine

V Jugoslaviji že velja od-lok o osnovnih obeležjih ko-vancev v vrednosti 25 in 50 par ter 1, 2, 5 in 10 dinarjev. Po na novo sprejetih značil-nostih naših kovanih denar-nih vrednot bo dinar spre-menil težo, velikost in barvo ter sestavo zlitine zato, da bi bili stroški kovanja manjši, denarno poslovanje pa bolj praktično in racionalno. Z domačimi zlitinami bomo prihranili okoli 400 mili-jonov ton niklja, cinka in ko-balta. Kolikor bolj so denar-ne vrednosti nižje, toliko bolj so kovanci surovinsko dražji. Tako je v minulemu letu zna-šalo kovanje enega kovanca za 50 par kar 1,25 pare. Do zdaj smo pri nas kovali letno okoli 200 milijonov kosov ko-vancev. Stari kovanci bodo v veljavi, po ocenah strokov-njakov, še najmanj pet let, dokler jih ne bodo popolno-ma umaknili iz prometa.

Radovljica – Predstavniki Socialistične zveze delovnega ljudstva iz gorenjskih občin in delavci časopisnega podjetja Glas iz Kranja so minuli četrtek v Radovljici podpisali samoupravni sporazum o osno-vah srednjeročnega plana te delovne organizacije za obdobje 1981–1985. Dejanje pomeni pomembno osnovo za dolgoročno usklaje-vanje skupnih interesov v zvezi z izdajanjem in financiranjem časopisa, predvsem pa za uveljavljanje vpliva ustanoviteljske na na-daljnji razvoj obveščanja delovnih ljudi in občanov Gorenjske. (S) – Foto: S. Saje

Blejski zazidalni načrti

V zazidalni načrt Bleda naj bi vrisali več novih hotel-skih zmogljivosti in ustrezno infrastrukturo – Športni objekti

Bled – Turistično poslovna skupnost je posredovala ob zazidal-nem načrtu Bleda, ki ga pripravlja Zavod za urbanizem Bled, vrsto pripomb, predvsem pa program za kongresno središče ter športno-kreativni center skupaj s predlogi za ostale objekte, ki bodo v prihod-njem obdobju stali v blejskem centralnem turističnem prostoru.

Na območju med Blegošem in Mežakljo naj bi ostala sedanja fe-stivalna dvorana, zgradili pa naj bi nov kongresni center z 800 sedeži, adaptirali depandanso Mežakljo in zgradili nov hotel v bližini hotela Jelovica.

Območje pod hotelom Krim naj bi bilo namenjeno športnorekreativni dejavnosti. Prizidek hotela Krim naj bi povežali s sedanjo športno dvorano, v njem pa naj bi bile trgovine, majhni lokali, kegljišče in dvorana za namizni tenis. Nad sedanjo športno dvorano naj bi zgradili pokrito dvorano z bazenom, za Krimom pa še dve odprti tenis igrišči in parkirišča. V zazidalni načrt naj bi vrisali še depandanso hotela Golf, dve tenis igrišči za Jadranom, hotel Svoboda pa naj bi se širil proti vili Gorenjka. Črtali naj bi bazen na prostoru avtobusne postaje, ves prostor avtobusnega postajališča pa naj bi namenili trgovski dejavnosti s pokrito tržnico. Avtobusna postaja naj bi bila za gostilno pri Slosarju, uredilo naj bi se križišče pri Lovcu, ob gradnji novih blejskih parkirišč pa naj bi začrtali tudi najbližje peš poti do centra Bleda.

Na Bledu naj bi v prihodnje gradili trgovske lokale z manjšo površino, tako, da bi nekatere izmed njih izven sezone zaprli. D. Sedej

Nujen večji izvoz
na zahod

Izvršni svet skupščine občine Tržič je ocenil gospodarska giba-nja v prvem polletju – Proizvodni plan in produktivnost dela nekoliko odstopata le v delu kovinske industrije – Združeno delo bo do konca avgusta raziskalo možnosti za večji izvoz na zahod – Vse oblike porabe v začrtanih okvirih

Tržič – Gospodarskim gibanjem letos v tržički občini posvečajo večjo pozornost kot kdajkoli prej. Sproti zasledujejo vse tokove, jih anali-zirajo, primerjajo s cilji, zapisanimi v družbenem planu, in z nalogami, ki so jih zastavili v zvezi z gospodarsko ustalovitvijo. Ugotovitve, ki se nanašajo na prvo polletje, je sredi meseca strnil izvršni svet skupščine občine Tržič. V oceni, ki jo je pripravil za delegate zbora združenega dela in družbeno-političnega zbora – sestali naj bi se v četrtek, žal pa je bila seja ne-sklepčna – je poudaril predvsem gibanje produktivnosti in uresniče-vanje proizvodnega plana, težave na področju zunanjetrgovinske me-njave, investicijska vlaganja, skup-no in splošno porabo ter politiko cen.

Industrijska proizvodnja in pro-duktivnost dela v tržičkem združe-nem delu v prvem polletju nista za-skrbljujoči. Ocenjujejo, da bo letni plan izpolnjen. Odstopanja so zna-čilna le za kovinsko industrijo, saj imata Rogova Cevarna in Metalkin Triglav precejšnje težave pri oskrbi z reprodukcijami materiala.

Dosti bolj zapleteni so odnosi s tu-jino. Izredno ugodno razmerje v prid izvoza, ki ga je tržičsko združeno delo dosegalo v minulih letih, se počasi ruši. Bilanca je sicer še vedno po-zitivna, vendar izvoz nekoliko odstopa od planskih obveznosti, predvsem pa pada prodaja na konvertibilni trg. Zato izvršni svet – njegovo pripo-ročilo naj bi sprejeli tudi skupščinski zbori – ponovno spominja vse tržič-ske delovne organizacije na uresni-čevanje sklepov, ki sta jih v zvezi z zunanjetrgovinsko menjavo zbor združenega dela in občinska konfe-rencia zveze komunistov že sprejela. Do konca avgusta bodo vsi delovni kolektivi ocenili možnosti za večji izvoz, in to predvsem na zahod.

Investicijska vlaganja v tržički občini padajo že skoraj dve leti tako po številu objektov kot po vrednosti naložb. Tudi letošnji plan ne bo

uresničen. Zaradi zaostrene politike kreditiranja so naložbe, ki so usmer-jene predvsem v nadomestitev opre-me, odvisne v glavnem od lastnih sredstev združenega dela.

Skupna in splošna poraba se gibljeja v okviru resolucijskih dolo-čil. Interese skupnosti v prvem pol-letju niso ustvarile nikakršnih pre-sežkov. Kljub dodatnim neskrom, ki jih je skupščina občine Tržič name-nila za takomenovane socialne pro-grame, skupna poraba še vedno zao-staja za rastojo dohodka za 35 od-stotkov. Podobno velja tudi za splošno porabo. Nekatere nove nalo-ghe bodo zahtevale spremembo občinskega proračuna, znižanje za pri-bližno 2,2 milijona dinarjev pa tudi znižanje-dotacij vsem uporabnikom proračuna.

Cene, ki so v pristojnosti občinske skupnosti, v prvem polletju niso pre-segle dogovorjenega nivoja. Poprav-ljene so bile razliko, odvisno od problematike posameznega področ-ja. H. Jelovčan

Na poti v zasnežene Dražgoše – Foto: Arhiv OK ZSMS Škofja Loka

KS Kokrica pred praznikom

Delovni
in samoupravni uspehi

Kokrica – Krajski Tatinca, Bo-bovka, Illovke, Mlake in Kokrice so za praznik izbrali 1. avgust, ko se spominjajo avgustovskih dni pred štiridesetimi leti, ko je njihov krajan Franc Mrak, komunist in organi-zator vstaje v kranjski občini, ustanovil prvi odbor Osvobodilne fronte na Kokrici. Mrak je v partizane odšel 21. junija in je kmalu postal komandant prve kranjske čete. V začetku avgusta je bil ranjen ter ujet in zatem odpeljan na zdravljenje v Ljubljano. No-vembra istega leta so ga izročili gestapu, 3. januarja 1942. leta pa so ga v Dragi pri Begunjah ustrelili kot talca.

Od teh dogodkov in junaških dejanj krajana Franca Mraka mine-va letos že štirideseto leto. V tem času se je življenje in delo v krajevni skupnosti temeljito spremenilo. Po-membne delovne in samoupravne uspehe so dosegli krajsani tudi v minulem srednjeročnem obdobju. Skupnost je bogatejša za številne komunalne objekte, za lepo urejene družbene prostore in športno igrišče. Pred kratkim se je krajsanom uresničila še ena njihova dolgoletna želja, ki je bila pogojena tudi s precejšnjimi sredstvi. V naselju Mlake je zabrnelo 194 telefonov. Vrednost naložbe znaša več kot sedem milijonov dinarjev. Krajsani so k temu prispevali tri milijone. Gospodarske razmere so kljub veli-kim prizadevanjem »oklestile« del načrtov. Neuresničene so ostale

želje krajanov po novem potrošni-škem centru, ki naj bi ga na Kokrici postavila delovna organizacija Živi-la, odprto je ostalo tudi vprašanje izgradnje popolne osnovne šole in otroškega vrtca. Na Kokrici vedo, da bo v novem srednjeročnem obdobju še težje. Zato skušajo odpraviti slabosti, ki so dosegle spremljale njihovo delo, predvsem pa bodo načrtovali v okviru materialnih možnosti.

Svet krajevne skupnosti, družbe-nopolitične organizacije in društva pripravljajo ob letošnjem krajevnm prazniku vrsto prireditev. V petek, 31. julija, se bodo člani kolesarske sekcije domačega športnega društva udeležili skupaj z drugimi krajsani uveljavljene novega mostu čez Savo na Laborah. V nedeljo, 2. avgusta, bo ob Čukovem bajerju v Bobovku proslava z otvoritvijo brunarice, ki so jo zgradili prizadevni člani turističnega društva. V njej bodo lahko ljubitelji rekreacije in narave – poleti kopalci in pozimi dralci – posegli po toplih in osvežujočih napitkih. Proslavo bo spremljal še nastop članov dramske sekcije KUD Storžič, šaljiva tekmovanja, troboj v streljanju z zračno puško med ekipami Kokrice, Predoselj in Brito-fa ter ob zaključku taborni ogenj. Praznovanje bo sklenjeno v nedeljo, 9. avgusta, ko se bo ob 8. uri pričel tradicionalni nogometni turnir z udeležbo moštvev s Kokrice, z Nakla, iz Britofa in Trboj. C. Z.

Pohodna enota

Škofja Loka – Tradicija mla-dinske pohodne enote pri OK ZSMS Škofja Loka sega že dobri dve leti nazaj. Takraten začetek je bil zelo obetaven, saj je enoto sestavljalo preko 100 mladincev. Poleg tega so imeli mladi v Gorenjski predlinici svojo enoto, tako da je bilo resnično število pohodnikov še večje. Po za-četni zagnanosti pa je dejavnost po-hodne enote nekako splahnela in se omejila le na nekatere tradicionalne pohode.

Letos so na občinski konferenci mladine sklenili, da v okviru dejav-nosti komisije za splošni ljudski od-por in družbeno samozagotovo ponov-no oživijo delo enote in obnovijo njeno članstvo. Združili so določena sredstva. Namenili so jih za nakup opreme, predvsem uniform in na-hrbtnikov. Prav tako so že kupili prikupne rumene majice in nanje tiskali napis in znak pohodne enote. Pohodnikov, ki se redno udeležujejo pohodov, je 35. To je razmeroma malo če upoštevamo široko zasno-vano akcijo za obnovo članstva po vseh osnovnih organizacijah ZSM v srednjih šolah loške občine, krajevnih skupnostih in organizaci-jah združenega dela. Povrh vsega so bili v pohodno enoto vabljeni tudi vsi brigadirji škofjeloške občine zad-njih dveh let.

Med mladimi zanimanje za poho-de upada. Pred leti ni bil noben problem dobiti tudi preko sto mladincev za en pohod, a je povedala Mojca Pirman, tajnica OK ZSMS Škofja Loka.

Letos so se mladi pohodniki iz Škofje Loke udeležili že dveh poho-dov. Januarja so se pod vodstvom komandanta Justina Jožeta skupaj s pripadniki JLA, planinci in občani povzpeli iz Škofje Loke preko Križ-ne gore do Dražgoš v čast škofjeloškega občinskega praznika.

Za prvi maj so prehodili dokaj zahtevno pot iz Škofje Loke prek Osovnika in Govejka na Toč in na-zaj. Skupaj z občinskimi štabom te-ritorialne obrambe v jeseni načrtu-jejo trodnevno vojaško in idejnopo-

litično izobraževanje mladih pohod-nikov, ki bo najverjetneje v centru za usposabljanje teritorialne obram-be v Bohinjki Beli.

Vse delo in akcije pohodne enote potekajo preko komisije za SLO in DS pri občinski konferenci mladine. Komisijo vodi predsednik Tušar Leon. Razen dela v zvezi s pohodno enoto omenjena komisija zelo uspeš-no in plodno sodeluje z občinskimi štabom teritorialne obrambe in vojaški garniziji Jože Gregorčič v Škofji Loki. Tako so na primer 3. ju-lija pripravili prijateljsko srečanje vseh nabornikov letošnje julijske generacije, ki so že nekaj dni zatem oblekli olivno zelene uniforme. Vojaški so svoje bodoče tovariše že-leli čim bolj seznaniti z vojaškim življenjem in jim razkazali vojaš-nico. Zo. Jelovčan

Prireditve
za praznik

Kranj – Ob občinskem praz-niku – 1. avgustu bodo letos v kranjski občini številne prire-ditve. Tako se bo v četrtek, 30. ju-lija, na plastični skakalnici na Gorenji Savi začel mednarodni teden v smučarskih skokih, v avli občinske skupščine bodo ob 17. uri odprli razstavo filatelistov in fotografij, v Cerkljah pa dva stanovanjska bloka. Ob 19. uri pa bo na prostoru Gorenjskega sej-ma v Savskem logu nastopil fol-klorni ansambel LADO.

• V petek, 31. julija, ob 11. uri bodo najprej odprli arheološki spomenik (Kostnico) na Titovem trgu, ob 12. uri bo predstavitev Kranjskega zbornika, ob 17. uri pa bodo odprli most čez Savo in spremljajoče objekte. Ob tej pri-liki bodo izvajalcem podelili tudi priznanja. Na predvečer praznika pa bodo ob 20. uri na okoliških vrhovih zakurili kreso-ve.

• 1. avgusta ob 8. uri bo najprej otvoritev vrtca na Planini, na stadionu Stanka Mlakarja pa se bo začelo mednarodno tekmo-vanje v tenisu. Ob 10. uri bo potem slavnostna seja vseh zbo-rov občinske skupščine, na kateri bodo med drugim podelili na-grade občine. Popoldne ob 17. uri bo v Senčurju svečana otvoritev športnega parka, ob 19. uri pa se bo na prostoru Gorenjskega sej-ma v Savskem logu začel koncert in ples za mlade.

• 2. avgusta ob 9. uri bo po ulicah Kranja tradicionalna kolesarska dirka, ob 10. uri pa se bo začelo smučarsko tekmovanje rekreativcev na Ledinah.

• Sklepnja prireditve ob občins-kem prazniku pa bo 8. avgusta, ko se bo ob 16. uri na stadionu Stanka Mlakarja začel medna-rodni atletski miting. A. Z.

Peki pečejo z izgubo

Cena moke je določena, prodajna cena tudi, proizvodni stroški pa izredno naraščajo — Manj povpraševanja po pecivu na tržišču

Jože Vidic, direktor temeljne organizacije Triglav — Gorenjska Lesce

Precejšnje težave s surovinami. Problem cene moke pa se najbolj kaže pri mehkega peciva. Gorenjska je imela za 80 ton manjšo proizvodnjo kot smo jo načrtovali v prvih šestih mesecih, mehkega peciva pa je bilo za 121 ton manj kot je bilo v planu — prve mesece ni bilo margarine, kasli pa so se še problemi manjšega povpraševanja na tržišču. Vsi ti podatki kažejo na precejšnji izpad, tako, da se celotni prihodek temeljne organizacije v prvem polletju izkaže le s 86 odstotki.

V prihodnjih mesecih bo še težje, kajti prizadenejo nas re-

strikcije na področju uvoza, saj smo od njega precej odvisni posebno v tovarni čokolade, saj nekaterih surovin na domačem tržišču sploh ni. Drugi problem je moka, tretja težava pa je v tem, ker bo naša velika naložba v tovarno čokolade morala počakati. Sredstva smo že zbrali in zavedamo se, da bo investicija s čakanjem na drugo leto dražja za vsaj 10 milijonov dinarjev. Vse naložbe morajo počakati, investicijo v tovarno čokolade, za katero smo si tako prizadevali, pa naj bi se pretehtali. Vsekakor je ena najbolj nujnih in potrebnih v razvojniški občini, saj tako zastarela tehnologija in tako slabih delovnih pogojev ni nikjer več. D. Sedej

Prihodnost v novih strojih

Prvo polletje so delavci stoletne Lepenke sklenili z izjemnimi poslovnimi rezultati — Kako dolgo bodo še zdržali stari lepenčni stroji? — Od uvoza novih je odvisna prihodnost delovnega kolektiva

Tržič — 130-članski kolektiv tržičke Lepenke, temeljne organizacije Kartonažne tovarne Ljubljana, ki jo je pred sto leti ustanovil Anglež Charles Moline, bo na avgustovski slavnostni seji občinske skupščine prejel zlato plaketo mesta Tržič. Navada je, da se priznanja podeljujejo ob najrazličnejših jubilejih, včasih tudi ne glede na delovne uspehe. Vendar pa tega ne bi mogli reči za Lepenko.

Medtem ko so se delavci še pred par leti ubadali z velikimi denarnimi težavami, so minulo poslovno leto, zlasti pa prvo letošnje polletje sklenili s takimi rezultati, da bi jim jih lahko zavidala marsikatera delovna organizacija. Celotni prihodek so v primerjavi s šestimi meseci lani povečali kar za 77 odstotkov, dohodek za 87, čisti dohodek za 90, osebni dohodki so jim narasli v okviru dogovorjenih meril za 32 odstotkov — povprečni mesečni osebni dohodek znaša v polletju prek 12.400 dinarjev — dohodek na zaposlenega pa je poskočil za 92 odstotkov.

Plod takih uspehov so predvsem prizadevanja vseh zaposlenih, da s sprotim vzdrževanjem dokaj zastarelih strojev — za sušenje lepenke uporabljajo sto let star način — odpravijo zastoj v proizvodnji, da zmanjšajo odsotnosti z dela, skratka, da izkoristijo vse mogoče notranje rezerve. Tako so v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečali produktivnost dela za štiri odstotke. Seveda so k ugodnim finančnim

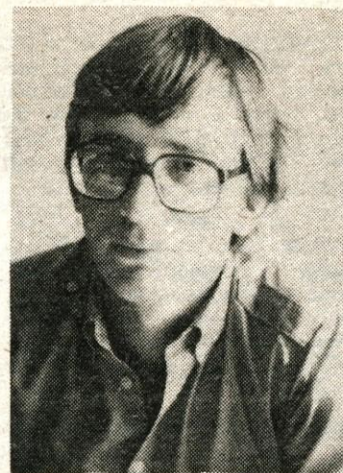
rezultatom nekoliko pripomogle tudi cene, ki so jih popravili decembra, vendar pa trenutno že zastajajo za cenami drugih jugoslovanskih proizvajalcev.

Dokaj uspešni so bili delavci Lepenke tudi pri uresničevanju proizvodnega plana. Papirja so naredili za štiri odstotke več kot so načrtovali, nekoliko pod planom pa so bili z izdelavo lepenke. Zastarela tehnologija v lepenčevem oddelku namreč kljub naporom ne dovoljuje boljših rezultatov. Zastoji se pojavljajo zlasti v parni sušilnici, ki bi bila potrebna celovite prenove.

Načrti, da bi stare stroje zamenjali s sodobnimi in ustvarili tudi boljše delovne pogoje, se vlečejo že par let. Nekajkrat so bili že tik pred uresničitvijo naložbe, a vsakokrat so jim »zagodile« nove družbene omejitve. Doslej so za investicijska vlaganja porabili približno 20 milijonov dinarjev. Pripravili so vse potrebno za gradnjo trafa postaje, čistilne naprave in lastne hidrocentrale, ki se bo začela avgusta, vendar je to le skromen del sicer zahtevne naložbe.

Zgraditi namreč nameravajo novo lepenčno halo, prostor za pripravo mase, objekt za vzdrževanje in družbeni objekt. Soglasja za izdajo gradbenega dovoljenja že imajo, upajo pa tudi, da bodo do konca leta vendarle dobili tudi privolitve za uvoz strojne opreme, od katere je odvisna prihodnost delovnega kolektiva.

H. Jelovčan

NAS SOGOVORNIK

Stane Zarnik

Boljši obeti za kamniški turizem

Turizem je v kamniški občini ubiral zadnja desetletja rakovo pot. Obilo možnosti ima za razvoj, o tem ne dvomi nihče, toda turističnega voza nikakor niso mogli premakniti naprej. Zadnje leto pa so premiki vendarle opazni. Od avgusta lani pri Skupščini občine dela referent za turizem. Delo je prevzel Stane Zarnik.

»Delo opravljate res šele leto dni, toda kljub temu, kako se je izkazala takšna oblika dela?«

»Trenutno kot dobro. V hiši sem, v kateri se stekajo niti dogovaranja in načrtovanja, tudi na področju turizma. Možnost za vse potrebne stike imam torej. S takšno obliko pa smo rešili tudi vprašanje tajniških poslov samoupravne skupnosti RTC Velika planina.«

»Kako ste zastavili delo?«

»Analiza je pokazala bistveni problem, nezasedenost prenočitvenih zmogljivosti, posebej na Veliki planini. V posebni brošuri, v turističnem informatorju, smo zbrali vso turistično ponudbo. Izšla je maja letos in je prvi vidni rezultat dela. Hkrati smo se seveda lotili tudi razvojnih vprašanj kamniškega turizma. Krajevna skupnost Srednja vas je dala pobudo, naj že nekaj rečemo o termalnem vrelcu Vaseno, saj voda neizkoriščena odteka, krajani pa bi radi vedeli, če je tam moč zidati. Raziskovalna skupnost in izvršni svet sta že sprejela sklep, da gremo v nadaljnje raziskave. Zagotoviti moramo večjo temperaturo in pretok vode, okrog 30 litrov na sekundo. Doslej so vrtali le do 170 metrov globoko, nove vrtnice bodo globoke 400 do 500 metrov. Polovico sredstev bo zagotovila republiška raziskovalna skupnost, z raziskavami bomo začeli prihodnje leto in če bodo uspešne nadaljevali še v letu 1983.«

»Velika planina še vedno ni oskrbljena?«

»Če bi bila Velika planina samo kamniška, bi brez dvoma hitreje našli rešitev. Na planini je veliko počitniških domov in hišic, katerih lastniki so iz drugih občin. Ni dovolj, da ima nekdo koč na Veliki planini, vedeti bi moral tudi, da je treba v razvoj tega rekreacijske turističnega centra vlagati, če ne po davčni poti, pa kako drugače. Danes smo veseli, če nam lastnik koč ali počitniškega doma prispeva stari milijon dinarjev za dograditev centra. Če nam bo uspelo te posamične interese združiti v družbeni interes, bo tudi več denarja za osnovna vlaganja na planini.«

»Odpirate prvo turistično kmetijo v občini?«

»Leta 1979 je izvršni svet zadolžil posebno delovno skupino, ki je pregledala posamezne kmetije in zbrala šest interesentov. Ciril Lanišek in Stefa Močnik — prva kmetija je že sprejela gosta, druga bo nared oktobra — sta dobila kredit hranilno kreditne službe Emonije kmetijske kooperacije. Poleg teh dveh se namerava usmeriti v turizem tudi kmetija Žebavec iz Podhrucke v Tuhinjski dolini in Silva Hribar iz Rudnika, ki bo obnovila staro kmečko hišo. Kmetije bomo morali povezati s kamniško turistično agencijo, ki bo skrbela za prihod gostov, vsaj za začetek bo to zelo pomembno.«

»V Kamniku imate tudi nekaj tradicionalnih turističnih prireditelj?«

»Nedavno smo v okviru ljubljanske občeti pripravili fantovščino in deključino in s to prireditvijo preizkusili, kako je moč povezati turistično gostinstvo in turizem, kako je moč speljati dohodkovne odnose. Pripravljamo ustanovitev turistične poslovne skupnosti, v okviru katere se bomo pogovarjali tudi o prireditvah, kot je dan narodni noš, ki ga na dosednji način financiranja pač ni več moč pripravljati.«

M. Volčjak

Izkušnje iz kranjske občine

Varstvene družine — enakovredna oblika varstva dojenčkov

V Sloveniji se že lep čas, predvsem v urbaniziranih središčih, srečujemo s pomanjkanjem prostorov za organizirano varstvo otrok. Gradnji novih stanovanjskih naselij tako imenovana spremljajoča infrastruktura ne sledi; in težave, s katerimi se najprej in največkrat srečajo v novih stanovanjih predvsem mlade družine, so varstvo otrok. Vzgojno varstvena organizacija v kranjski občini se že nekaj let srečuje s tovrstnimi težavami. Če-

prav v občini že ves čas posvečajo veliko skrb ob urbanizirani stanovanjski gradnji tudi varstvu in vzgoji otrok, še vedno primanjkuje prostorov. Zato so se pred leti v Vzgojno varstveni organizaciji odločili za poskus; začeli so ustanovljati tako imenovane Varstvene družine za dojenčke od 8 mesecev do 3 let starosti. Izkušnje, ki so si jih pridobili, bi lahko rekli, da so danes za zgled tudi drugim.

Enako kot v jasliah

Vzgojno varstvena organizacija Kranj ima danes šest varstvenih družin, v katerih je 60 dojenčkov od starosti 8 mesecev do 3 let. In zakaj so se odločili, za to obliko? Ker ni dovolj prostorov za jasli. In kakšna pravzaprav je varstvena družina? Mentorica v VVO Vida Jakič pravi:

»Varstvena družina se lahko ustanovi, če so za to izpolnjeni določeni pogoji. O teh pa odloča komisija za spremljanje varstva v družinah, ki jo sestavljajo pediater, vodja pedagoške službe VVO, vodja zdravstvene službe, patronažna sestra, socialni delavec in mentor varstvene družine. Svoje mnenje pa morajo dati tudi organi v krajevni skupnosti.«

V varstveni družini mora biti poseben prostor, namenjen samo dojenčkom, ki so sprejeti v varstvo v VVO. To pomeni, da je prostor s sanitarnimi ogrevan. Skratka, če ima družina vse pogoje za zdravo dojenčino varstvo, potem Vzgojno varstvena organizacija sprejme varuhinjo v redno delovno razmerje za nedoločen čas s preizkusno dobo treh mesecev. Še predno pa prične varuhinja delo na domu (običajno je to lastnica ali uporabnica

stanovanja) pa mora opraviti v jaslih enomesečno prakso.«

Od tod naprej pa vse teče tako, kot da je varuhinja zaposlena v jaslih oziroma v vrtcu ne pa doma (v svojem stanovanju). Vzgojno varstvena organizacija opremi prostor s postelnicami oziroma ležalniki, previjalno mizo, stolčki, omariami, jedilnim priborom in posodo, perilom, plenici, sanitetnim materialom za nego djenčka, delovno obleko za varuhinjo itd. Hrano oziroma vse tri obroke dobivajo dojenčki iz centralne kuhinje Janina. Redni so zdravniški pregledi in obiski. Zgodi se tudi, da varuhinja, ki dela doma, zbolí. Tako kot vsakemu zaposlenemu, ji pripada stalež, takrat pa jo nadomesti »leteča varuhinja«. Seveda pa varuhinji pripada redni mesečni osebni dohodek po določenih Vzgojno varstvene organizacije, regres za letni dopust, vključene pa so tudi v delo samoupravnih organov in organizacij v Vzgojno varstveni organizaciji.

Črne varstvene družine

»Naše izkušnje marsikje v Sloveniji dobro poznajo,« pripoveduje Vida Jakič, »in nas sprašujejo za praktične in organizacijske nasvete, ker pri nas tako rekoč nimamo več težav. Rada bi ob tej priliki pohvalila vseh šest varstvenih družin. To so: Kristina Podpekar, Bertonecova 42 (KS Vodovodni stolp), Cecilija Butalič, Jezerska c. 72 in Milena Bogataj, Jezerska c. 48c (KS Primskovo), Marija Debeljak-Štefe, Gorenjskega odreda 4, Nežka Ilijaž, Gorenjskega odreda 16 in Fani Ribič, Sejmišče 1 (KS Planina). Ta imena sem našla zato, ker se srečujemo z drugo težavo. Pod imenom Vzgojno varstvene organizacije se namreč pojavljajo tako imenovane »črne varstvene družine.«

Gre preprosto za to, da je še vedno premalo prostora in možnosti za organizirano varstvo in za pripravljenost posameznikov (ne bom rekla, da se okoristijo) da si tako ali drugače povečajo svoj dohodek; skrivajo pa se pod imenom VVO. Starši največkrat za to ne vedo. Težave pa nastopijo ob morebitni boleznih ali drugih težavah. Takrat se seveda izkaže, da v čeno v varstvo niso vključeni vsi stroški in da gre za »postranski zaslužek«. S pravne

strani je to vprašanje morda enostavno, nam pa po drugi strani ni vseeno, saj se zavedamo, da ob pomanjkanju prostora problem varstva ni lahko reševati in je zato včasih tudi »črna varstvena družina« rešitev v sili.

Skratka, gre za problem, pred katerim ne moremo gledati skoz prste, še manj pa si zatiškati oči. Zato menim, da nam recimo ob sedanjih težkih stabilizacijskih pogojih — pa tudi nasploh — ne more biti vseeno, kako je z organiziranim varstvom v družinah. Organizirane varstvene družine pri nas so se pokazale kot enakovredna oblika družbenega varstva otrok v jaslih. Celotno več, izkušnje kažejo celo nekatere dodatne kvalitete in prednosti. In ker nam nenehno v družbi ni vseeno, kakšen bo naš otrok jutri, menim, da velja to obliko razvijati še naprej.«

Besedilo in slike: A. Ž.

FANI RIBIČ, SEJMIŠČE 1: »Že štiri leta imam otroke od 8 mesecev do 3. leta starosti. Rada jih imam in zelo sem zadovoljna s to zaposlitvijo. Morda je delovni dan res nekoliko daljši kot drugje, vendar pa se no morem prav nič pritoževati glede drugih delovnih pogojev in organizacije tovrstnega varstva.« Na sliki: Fani Ribič z malčki (levo) in mentorica v VVO Vida Jakič.

CECILIJA BUTALIČ, JEZERSKA C. 74: »Z mojim sva se pred štiri leti odločila, da uredim varstveno družino. Tako sva uredila igralnico-spalnico, sprejemnico-garderobo in kuhinjo ter še prostor pred hišo. Nekaj časa sem bila sama, zdaj pa mi pomaga tudi varuhinja Jasna Žgajnar. Trenutno pa je na pričevarjanju oziroma spremljanju še Sonja Urbanc, ki bo jeseni odprla varstveno družino na Rupi. Mislim, da so varstvene družine popolnoma enakovredna varstvu dojenčkov v jaslih.« Na sliki (od leve proti desni): Jasna Žgajnar, Sonja Urbanc in Cecilija Butalič.

Kritika delitvenih razmerij

Radovljica – Delegati zborov skupštine kulturne skupnosti Radovljica so na zadnjem zasedanju 14. julija pri razčenjenju pogojev za realizacijo letošnjega občinskega programa ob najnovejših omejitvenih in stabilizacijskih ukrepih opozorili, da Kulturna skupnost Radovljica ne bo mogla realizirati svojih nalog, ki izhajajo iz določil samoupravnega sporazuma o temeljnih plana sedanjega srednjoročnega programa. Že tako sklenjeni programi, ki so jih narekovali omejene finančne možnosti (letos je bilo predvideno prvotno povečanje sredstev le 12,5 odstotkov po prispevni stopnji 0,38, kar je med najnižjimi najbrž tudi v Sloveniji), bodo morali z zadnjimi navodili izvršnega sveta, ki izhajajo iz najnovejših ukrepov zveznega izvršnega sveta, zmajati še za okoli 6 odstotkov. Delegati težko razumejo, da ob tem, ko združeno

delo radovljiške občine odvaja za kulturo tudi v tem kritičnem letu razmeroma veliko vsoto 22.536.000 dinarjev (skupna stopnja 0,94), samoupravno dogovorjenih in že itak sklenjenih občinskih programov, tudi teh ne bo mogla uresničiti.

Ost kritike ni uperjena proti obveznosti do skupnih nalog v Sloveniji, pač pa v povsem nesprejemljiva razmerja deležev kulturne skupnosti Slovenije za vzajemnost v občini, ki daje nad 60 odstotkov sredstev za skupni program, kar znese 13.221.000 dinarjev.

Čeprav je Kulturna skupnost Radovljica vselej pravočasno v določenih rokih posredovala vse zahtevane predloge in podatke Kulturni Slovenije za oblikovanje republiškega programa vzajemnih in skupnih nalog, so ugotovili delegati, da niso upoštevani v programu Kulturne

skupnosti Slovenije tudi v letošnjem letu. Tako je tudi z akcijo »Ureditev in posodobitev muzejske zbirke na blejskem gradu«, ki naj bi jo izvajal Narodni muzej iz Ljubljane, za katero so poslali po pravilniku o prijavah vse potrebno gradivo 20. novembra lani. Obrazložitev, zakaj ni ta akcija upoštevana v programu Kulturne skupnosti Slovenije za leto 1981, niso dobili, četudi so svoje pogoje po sprejetih merilih izpolnili. Odgovora ni bilo tudi na zadnji seji skupštine Kulturne skupnosti Slovenije, ki je bila 17. julija v Ljubljani.

Delegati skupštine kulturne skupnosti Radovljica so tudi na zadnjem zasedanju, tako kot že vsa leta nazaj, najodločneje zahtevali, da njeni delegati v Kulturni skupnosti Slovenije morajo postaviti vprašanje delitvenih razmerij financiranja skupnih nalog in vzajemnih programov, ki so za radovljiško občino vsakozaj skrajno neugodna in po njihovem mnenju nesprejemljiva. To utemeljuje z dejstvom, da pri tako razvejani in obsejni dejavnosti bodisi knjižnične mreže, muzejev, galerij, spomenikov in množične kulture ter obveznosti, ki jih ima do zamajskih Slovencev in naših delavcev v tujini Kulturna skupnost Slovenije ne bi smela prezreti širšega družbenopolitičnega in kulturnega pomena, ki ga ima radovljiška občina na tem območju in turističnem območju.

Postavlja se vprašanje, če se enako vrednotijo tovrstna prizadevanja občinskih kulturnih skupnosti ali pa prepušča presoja le ozkim krogom ljudi v raznih odborih in strokovnih službah Kulturne skupnosti Slovenije, v katerih dosežejo cilj le najbolj prodorni.

Kako naj odgovorijo, ko morajo razlagati in zagovarjati programe Kulturne skupnosti Slovenije na zborih delavcev in braniti izhodišča, ki so poleg vsega razumevanja za širše interese v očitnem razkoraku s kulturnimi potrebami združenega dela in občanov lastne občine?

Nič manj kot v večjih kulturnih središčih, se vsakozaj postavlja vprašanje položaja kulturnih delavcev tudi v manjših občinah. Medtem, ko se v skupščini Kulturne skupnosti Slovenije upravičeno bori za njegovo zboljšanje z vsemi pripadajočimi denarnimi nadomestili, so v občini zaradi manj razpoložljivih sredstev za kulturo tudi limiti za osebne dohodke bistveno nižji. Kulturni delavci v občini enakih kvalifikacij so zaradi tega manj nagajevani, čeprav opravljajo enaka in podobna dela in naloge kot tisti v večjih središčih, za katero pokriva del nadomestil Kulturna skupnost Slovenije. Posredno torej tudi vse občinske kulturne skupnosti, kar upravičeno vzbuja nezadovoljstvo.

Sklicevanje na republiško dogovarjanje in sporazumevanje v okviru kulturne skupnosti Slovenije, s katerim se običajno želi zagovarjati v posameznih odborih pripravljene sklepe in odločitve, je za delavce v združenem delu vse prej kot prepričljivo. Iz prakse vemo, da njihova mnenja in predlogi, ki jih posredujejo delegati na skupščini Kulturne skupnosti Slovenije skoraj nikoli niso deležna večje pozornosti.

Ta stališča skupščine Kulturne skupnosti Radovljica je posredoval delegat na 26. seji skupščine obeh zborov Kulturne skupnosti Slovenije 17. julija v Ljubljani, vendar pa so naletela na gluha ušesa.

Miro Kačar v Železnikih

Miro Kačar je bil rojen leta 1945 v Sorici. Na tolmarskem učiteljskem je v lihovnem krogu dobival prve slikarske napotke. S sedelom je leta 1968 v Tolminu prvič pokazal javnosti svoje dela, od leta 1974 do 1980 pa je v Sorici priredil sedem samostojnih razstav. Je član lihovne skupine pri ZKO Škofja Loka, s katere se je udeležil prve razstave gorenskih lihovnih skupin, ki je bila leta 1979 v Škofji Loki. Januarja letos je sedeloval na razstavi v škofoleški knjižnici na temo NOB v lihovnih delih.

Sorčan, po poklicu učitelj in po nagajanju slikar, se po sedmih razstavah v rojstnem kraju podaja v dolino, v Železnike, kjer je priredil osmo samostojno razstavo. Izbral je dvajset slik s protinim krajinsko motivom in s neprobitnim dodatkom (nekaj slik s figurativno motiviko v tipičnem revijalnoreklamnem izrazu) iz katerega bi izšel le šopek poljskega cvetja, ker to tihašije lepe dopolnjuje celoten inar. Miro Kačar namreč marsikatero pokrajino pojmuje kot tihašije, kar je posebno opazno pri slikah s motivi osamljenih dreves, ki so kompenzacijske graje ne tako, da v središču oslike postavi eno ali več dreves (kot šopek rož) in jim da tudi ves poudarek v enakem pomenu in z isto vlogo kakršne bi v tihašiji odigrala vaza s cvetjem, postavljena na gladko ploskev mize. Vlogo mize v krajini z drevesi prevzema jasa, čudje je nebo, ki je svetlo, tako se temna drevesa odlikujejo na njem kot tenje in s svojo silnostenjo pojavnostje odražajo slikarjevo občutje osamljenosti, ki je podkrepljen s težkimi rjavimi toni tonske gradnje slike.

Preprosta struktura slike je zaradi tonske obdelave grajena na principu od svetlega k temnemu; slikar tako doseže navidezno globino in prehode od prednjega plana slike do ozadja. Temu načinu se je odrekal enkrat in sicer v sliki »Sorica«, kjer je siceršnjo monotonost tonske izvedbe popestril s skrajno barvitostjo in dosegal prav mikaven učinek, ki je opazen še toliko bolj, ker značilnosti pokrajine ni zapiral v ostre risarske obise ampak jih je omešal z mehko in zabrisano poteno črtila.

Značilna za Miro Kačarja je še to, da je že opazen napredek v odnosu motiv – kontna realizacija padebe. Ob objektivnih danostih v naravi ne jemlje vsega kar mu motiv ponudi, ampak po svoji presoji odбира le najne predmete in jih svobodneje kot preje in s proučnim uporablja za gradnjo slike.

Ujetost v tonsko predstavo vianega sveta je značilna izpovedna nota slikarjeve osamljenosti. Ne osamljenost zaradi omejenosti rojstne Sorice, temveč osamljenost samotnega slikarja, izkalec lastnega izraza, kar mu je kot slikarju amatorju še toliko težje, ker mora pogostokrat odkrivati stvari, ki so solanemu slikarju bile takorekoč dane.

Andrej Pavlovac

Kultura mladih

Bled – Kultura med mladimi po osnovnih organizacijah ZSMS je na novo prepuščena iznajdljivosti redkih posameznikov, ki se zavedajo njene pomembnosti za mlade. Životari ob pomanjkanju denarja; v neustreznih prostorih, vendar pa prizadevanja pogosto obrodijo obetavne rezultate. Tega se zavedajo tudi Blejčani, ki so konec leta 1979 ustanovili skupino za izrazni ples Zvezdice. Njen mentor je Brane Grohar.

»Kako je pravzaprav prišlo do nastanka skupine?«

»Že dalj časa smo čutili potrebo po taki skupini. Opazovali smo nekatera dekleta, ki so postale članice, da imajo smisel za glasbo in izrazili tisto, kar nam govori glasba. Sama zelo rada plešem in bom v skupini sodelovala še naprej. Kakor pa je že omenil Brane, nas nekatere članice zapuščajo in od osemih bomo ostale le še tri, mogoče štiri. Član skupine lahko postane vsakdo, ki ima veselje do glasbe, plesa, ki je vztrajen in se je pripravljen učiti. Nimamo nobenih avdicij, škoda pa bi bilo, da bi ostale le tri. Poskušili bomo pridobiti nove člane med osnovnoškolami,« je povedala Barbara.

»V kakšnih pogojih skupina deluje?«

»Vadimo v prostorih Mladinskega kluba na Bledu, ki niso najbolj ustrezni. Za celotno tehnično opremo skrbi moj brat Bojan, ki skrbi za glasbo in nam je posodil lastno opremo. Za koreografijo zabrim sam, čeprav glasba ni moje poklicno področje, pač pa ekonomija. Precej pomagajo sama dekleta, ki se v delo aktivno vključujejo. Finančnih sredstev ni dovolj, saj hodimo na nastope na lastne stroške, oziroma s pomočjo staršev, izjema je le nastop lani v Bohinju. Problem je tudi s samimi plesalkami. Njihova povprečna starost je okoli 15 let, torej so še osnovnoškolke, ki pa jih zgrabimo, ko gredo v srednjo šolo. Tudi mentorja ni. Pravzaprav sem sam za vse.«

»Na kakšno glasbo plešete?«

»Kakšno je odziv med gledalci?«

»Prvotno je bila to disco glasba, sedaj pa je to rock-jazz. Za en program je potrebno vložiti tudi po štiri mesece dela. Ob nastopu se ne vidi, da so se meseci skrčili v petnajst

minut, v katerih moramo vse povedati. Vadimo trikrat tedensko, pred nastopi pa seveda še več. Kaj več o odzivu med občinstvom pa lahko pove članica skupine, Barbara Črv, ki je članica od nastanka in navadno med nosilnimi plesalkami.«

»Zdi se mi, da nas poslušalci razumejo in se uživajo v glasbo. Mi se trudimo, da bi povedali in izrazili tisto, kar nam govori glasba. Sama zelo rada plešem in bom v skupini sodelovala še naprej. Kakor pa je že omenil Brane, nas nekatere članice zapuščajo in od osemih bomo ostale le še tri, mogoče štiri. Član skupine lahko postane vsakdo, ki ima veselje do glasbe, plesa, ki je vztrajen in se je pripravljen učiti. Nimamo nobenih avdicij, škoda pa bi bilo, da bi ostale le tri. Poskušili bomo pridobiti nove člane med osnovnoškolami,« je povedala Barbara.

»Na Bledu uspešno prirejate klubsko večero. Poleg Zvezdic sodelujeta še kanta Peterja?«

»To sta Andrej Kokot in Zvone Zupčič, ki igraita kitaro. Avtor tekstov je Kokot, skupaj pa nastopata še nekaj časa. V okviru akcije Naš klub 81, ki jo prireja Zveza kulturnih organizacij in RK ZSMS, smo 27. junija pripravili satiričen nastop z naslovom Ustni časopis, avtorja pa sta Kokot in Zupčič. Nastop je zelo uspel, pa tudi ljudi je bilo veliko. V zadnjem času se v naši kulturi nekaj premika, v Podnartu in Bohinjski Beli so ustanovili dramska krožka. Mladinska kultura živi, precej vključena v društva v okviru ZKO. Začetki v okviru OO ZSMS Bled pa segajo v leto 76. Začetek je bil sicer klavrn, saj je bilo šest nastopajočih za dva gledalca. To je bilo razočaranje, ki pa ni vzelo volje. Istega leta smo dobili klub in pripravili prvi bum, ko smo pripravili večer z Mileno Zupančič, akademskim slikarjem Ravnikarjem, pa znani športniki so bili. Takrat je prvič nastopil Andrej Šifer pred večjo množico. Prostora je bilo za 50 ljudi, prišlo pa jih je 150! Potem je dejavnost spet malo zamrla in se vživela dve leti nazaj. Prirejamo tematske večere, razstave, vrhunec pa je Naša beseda. Pa naprej? Da bi vsaj tako ostalo!«

Pisateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretresljivih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Pred-dvoru.

Ciganka Tatjana

Bila je ponosna na svoj rod, ker je slišala, da so Cigani lepi. Rada je odpirala okna in se ogledovala v šipah. Poživljavala je popevko o lepi ciganki Mariji in mislila nase. Nekaj časa je nosila s seboj majhno ogledalo, potem ga je bogve kje zgubila.

Zvezke je imela zamerjene in krlice zmerom popackano. Če so ji v pretepu omagale moči, ji je pomagal Marjan. Tudi on je bil cigan, hodila sta v isti razred. Bil je njen stric. To je bilo nekaj nenavadnega; bilo je dražje in vznemirljivo.

»Tatjana, kje pa imaš strica?«

»Tatjana, stric pa ni znal matematike!«

»Tatjana, stric se pogovarja z Ivico, ali se bo oženil?«

Da bi bila jaz Tatjana in da bi imela pol leta mlajšega strica, bi skopnela od zaznamovanosti. Črnooka ciganka pa nič! Spreletavala se je okoli sošolcev, ki se jim sploh ni sanjalo, kaj hoče. S slino je vlažila goste obrvi, da so se pokeskalele in bila je lepa, cigansko lepa! Ko so se druge deklice komaj prebujale, je bila ona že v maju. Seletenje in šepetanje in prvi nemir je preživela že zdavnaj! Zdaj je v njej igrala stapa, Indija, ognji, zemlja.

Ni se krotila. Povsod je iskala svojo podobo, še v mokrem asfaltu. Prežala je iz temnih kotov z vedno vlažnimi ustnicami. Poigravala se je z lasmi in vabila.

Njenega klica ni nihče razumel. Nihče ni bil ciganske krvi.

Le Marjan. On pa je bil njen stric in vabilo ni veljalo njemu.

Oba je poklicala brezmejnost, cesta, ki nima ne začetka ne konca. Oba sta ostala zvesta rodovom. Šla sta. Že dolgo ju ni več pri nas.

mira
Stavbno
in pohištveno
mizarstvo
RADOVLJICA
Šercerjeva 22

Komisija za medsebojna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

TREH KV MIZARJEV

Pogoji:

- poklicna lesna šola,
- delo se združuje za nedoločen čas

Kandidati naj pošljejo pisane prijave s potrebnimi dokazili v 15 dneh po razpisu na naslov Mira, stavbno in pohištveno mizarstvo, Radovljica, Šercerjeva 22, komisija za medsebojna razmerja.

Tradicija — smučči in skoki

ZBILJE — Smučanje je v družini Finšarjevih v Radovljici dolgoletna tradicija. Oče Rudi, nekdanji smučarski skakalec in velik ljubitelj Planice, je danes na Gorenjskem in v Sloveniji bolj znan po odličnem servisu smučali. Le malo ljudi ve, da je bil pri nas tudi eden izmed pobudnikov smučanja na vodi in da je že leta 1968 leta postavil prvo skakalno za smučarje na vodi. Sinova Primož in Blaž gresta po očetovih stopnjah. Oba sta odlična smučarja na vodi; oboje je tudi skakalec, da sta najboljša prav v paradižni disciplini za oboje dolga mlada športna svrta. Oba sta namreč v skokih že posnela po državni nastop. Primož se kar nekajkrat, Blaž še enkrat (pred petimi leti), toda hkrati se ga je prijel smola večnega drugega. »Poleg je v konkurenci izredno občutljiva tekmovalna reda, v kateri mora najprej priznati premat Mitliha iz ljubljanske Olimpije, ki pa seveda še tudi v mednarodnih vodah nekaj pomeni.

»V konkurenci preteklih asov iz Italije, Velike Britanije, Avstrije in Francije naveda nimen posebnih možnosti za uspeh,« samokritično ugotavlja Blaž. »Toda ne gre primerjati le tekmovalnih dosežkov, pogledati in soočiti voljo tudi njihovega pogoja za delo in trening s našimi. Najboljše evropske in svetovne smučarje na vodi trenirajo po enajst mesecev na leto, od tega največ na Floridi in v Avstraliji, kjer so razmere resnično ugodne. V našem klubu, pri Hlaseh se nam resnega treninga nabere le na dobra dva meseca. Pri tem nas evropske še izredno maza v je-

zoru v Mostah pri Jelenicah in posredno tudi pičla denarna sredstva. Na leto se v klubsko blagajno nateče le 23 starih milijonov. Kljub temu, da nam Hlan zasloni poseja čelne, s tem denarjem le stiska krijemo stroške potovanja in doma vake pol leta dražje gorivo. V dnevi, ko smo resno trenirali od jutra do večera, smo pokurili tudi dvajset litrov. Če to preračunamo v dinarje, je slika na dlani. Stanje se najbrže še nekaj let ne bo izboljšalo; stabilizacija je v dolgoročni smeri odvrnila tudi športnike,« pravi Blaž Finšar.

Za vodno smučanje je resneje poprijel pred desetimi leti, po končani osnovni šoli. Deset let je za njim tekmovalni doma in na tujem, prav toliko let se dostojno zastopa klubsko barve in dres državne reprezentance. Zbilje so njegova vsakodnevna postaja. Letos sta bila v letni jugoslovanski vrsti, ki so jo dva dni borila na mednarodnem tekmovalnem prve kategorije na lovoriki Jugoslavije, poleg Blaža še dva »sainovca« — izkušeni Mark Pleško in obetavna Darja Trešč.

»Kmalu bo treba prepustiti mesto mladim, ki si počasi, a vztrajno utirajo pot v slovenski in jugoslovanski vrh,« meni Blaž. »Drugo leto me tako vojačina, potem bom treniral in tekmoval le še v skokih, v disciplini, kjer imam svoj osebni rekord pri 43 metrih in 20 centimetrih. To pa je daljavo, ki jo bom le steska še kdaj presegel,« pravi Blaž Finšar, sicer študent prava, ki pa s vesoljem poprime tudi v očetovem servisu.

C. Zaplotnik

Šah

PETKOVA ŽE PRVAKINJA SRB

KRANJ — Na petinatisestem republičnem šahovskem prvenstvu za ženske je prvo mesto že oddala. Majstrica Petkova, ki je bila sicer tudi prva favoritinja za letošnji naslov, nenačrtno, nenačrtno hiti prvemu mestu nasproti. Po devetih kolidh namreč vodi s točko prednosti. V teh devetih kolidh je Petkova oddala le tri remije.

Sicer so zadnja tri kola bila v znamenju Petkove, ki je iz treh partij shrala dve točki in pol. Dobro se drži tudi Keširjova, ki bo po vsaj verjetnosti druga, tretje mesto pa naj bi osvojila Golčova.

Isidi — VIII. kolo — Petek: Nikl 1:0, Mami: Golc remi, Vampotič: Kešir 0:1, Krato: Kastelic remi, Hršar: Marušič 1:0, Pongrac: Pavlin remi, Polak: Lap 0:1, Peklaj: Erjavac 0:1; IX. kolo: Vampotič: Petek 0:1, Kešir: Mami remi, Golc: Pongrac remi, Krato: Hršar 1:0, Kastelic: Marušič 0:1, Nikl: Pavlin remi, Erjavac: Polak remi, Lap: Peklaj 1:0; VII. kolo: Petek: Mami 1:0, Nikl: Golc remi, Kešir: Krato 1:0, Hršar: Vampotič 0:1, Marušič: Pongrac remi, Kastelic: Lap 1:0, Peklaj: Polak 0:1, Pavlin: Erjavac remi; Golc: Kešir 1:0, Krato: Petek remi, Mami: Marušič 1:0, Pongrac: Hršar 0:1, Lap: Nikl 0:1, Polak: Vampotič 0:1, Erjavac: Kastelic remi, Pavlin: Peklaj 0:1.

Vrstni red: Petek 7,5, 2. Kešir 6,5, Golc 6, Krato 5,5, Mami 5, Hršar, Pongrac, Nikl, Marušič, Lap po 4,5, Vampotič, Kastelic 4, Polak, Pavlin, Erjavac 3, Peklaj 2.

H

Revija smučanja na vodi v Zbiljah

Lovorika Jugoslavije v Francijo

ZBILJE — Konec tedna je na Zbiljskem jezoru minil v znamenju smučanja na vodi. Žal je nenehno delovalo onesmoženje, da bi si mednarodno tekmovalno prvo kategorije za lovoriko Jugoslavije ogledale še večje številke ljubiteljev te športne svrte; vreme in hladna voda pa sta jo slasti zagodila smučarjem, ki tako niso mogli pokusiti vsakega manjšega.

Navkljub neveljnim okoliščinam pa smo v soboto in nedeljo na Zbiljskem jezoru gledali zanimive barbe več kot tridesetih tekmovalcev iz petih evropskih držav — iz Avstrije, Italije, Francije, Češkeoslovakije in Jugoslavije. Med vsami udeleženci tekmovalci, ki so se potegovali za drugo mesto lovorike, je bilo klub izostanka švicarjev in Angležev še vedno nekaj znanih imen evropskega smučanja na vodi. Neka reprezentanca je nastopila v postavi: Matjaž Mušič, Mark Pleško, Blaž Finšar, Uroš Degnar, Rajko Štanič, Dragica Štanič, Andre Huzjak in Darja Trešč. Pleško, Finšar in Treščeva so člani vodstvenega kluba Hlan Begunje. Edini, ki se je v moški konkurenci lahko uprjal razpisovalnim gostem in tujini, je bil naš najboljši Matjaž Mušič, član ljubljanske Olimpije, ki je bila tudi prireditelj zbiljskega tekmovalja. Mušič je prvi dan tekmovalja v slalomu močno zasnel za Francosca Henryja in Cortesa in za naslednjim tudi za Avstrijcem Otmarbergerjem. Solidno so se v tej disciplini odrezali tudi ostali naši: Bačič je bil peti in Pleško sedmi.

V nedeljo se je tekmovalje nadaljevalo s preizkušnjo v likih. Naši so tokrat prišli slabše. Mušič je v disciplini, v kateri je pred nedeljo na tekmovalju za mednarodno lovoriko postavil nov državni rekord s 500 točkami, imel smola in je po padcu pristal šele na osmem mestu s vnapaj 2070 točkami. Za največje mojstre v likih so se tokrat izkazali smučarji iz Češkeoslovakije, ki so nedeljsko tekmovalje pristili s dvojno zmago. Kubat in Kováč sta bila razred zgor.

Svoje pravo moč in mednarodno vrednost je Mušič pokazal šele v skokih, saj je s 42 metri in pol za tri metre in pol presegel drugovrstnega Italijana Zonca. Če tekmovalcev ne bi ovirale slabe vreme, bi bil vsakež v neverjetnosti tudi Mušičev državni rekord (46 metrov). Dobro so se v skokih držali tudi ostali naši, saj je bil Pleško sedmi in Finšar enajsti. Nauploh so naši dokazali, da so skoki vsakež njihova paradižna disciplina. Kombinacijo vseh treh disciplin in s tem lovoriko Jugoslavije je bil drugi, toda na dlani je, da si je mnogo zapravlil s slabim nastopom v likih.

Deseti pokal Kranja v smučarskih skokih

Nov rekord skakalnice

KRANJ — Te dni je na skakalnici, ki je pokrita s plastiko, kljub dopustniškemu času zelo živahno. Člani kluba, tekmovalci in stari skakalcev hitijo se z zadnjimi deli na prenovljeni skakalnici. Rekonstrukcija je bila namreč taka, da bo dopuščala skoke do 56-metrov. To bo hkrati sedaj največja skakalnica v Jugoslaviji, ki bo dopuščala skoke do 56-metrov.

Ko so leta 1972 na Gorenji Savi smučarski delavci SK Triglav pričeli z gradnjo, je bila to ogromna investicija. Za razvoj smučarskih skokov je bila ta odločitev o plastični skakalnici v Kranju pravilna. V klubu je dovolj nadarjenih skakalcev. Že na otvoritvi leta 1972 so gledalci uživali v lepih in dolgih skokih. Toda razvoj smučarskih skokov je šel naprej in pri Triglavu so razmišljali o povečanju skakalnice. Predlani so se odločili, da jo povečajo. In takrat je padel tudi nov rekord. Italijan Massimo Bigoni je pristal pri 51-metrih. Ker je skakalnica imela leseno zaletišče je sob časa nateč tudi to. V letošnjem letu je bilo treba razmisлити o povečanju skakalnice in o novem zaletišču. Sedaj je skakalnica pripravljena, da bo sprejela najboljša skakalce iz Jugoslavije, Italije, Avstrije, ZRN in Madžarske, ki se bodo 1. avgusta pomerili na desetem pokalu Kranja.

S pomočjo klubskih delavcev Triglava, skakalcev in staršev skakalcev ter ob pomoči ing. Janca Gerlička je skakalnica v teh dneh dobila sodoben profil, ki ga zahtevajo mednarodni predpisi FIS. Poleg vseh drugih del so ob-

Pri temnih konkurencah ni bila tako močna kot pri svetlih, saj je nastopilo vsaj šest tekmovalcev. Odlično se je držala naša Huzjakova, ki je v dveh drugina mestoma (v slalomu in v likih) ter s zmago v skokih — zmabil se namreč daljavo 20 metrov in 60 centimetrov — zasnela drugo mesto za Francosca Gantierja in s precejšnjo prednostjo pred Italijanko Trumfova.

Rezultati: moški — slalom: 1. Henry Herve 67,80, 2. Cortes (oba Francija) 68,00, 3. Otmarberger (Avstrija) in Mušič (Jugoslavija) 68,00; liki: 1. Kubat 6810, 2. Kováč (oba ČSSR) 6740, 3. Granelli (Italija) 6600; skoki: 1. Mušič (Jugoslavija) 42,00 m, 2. Zonca (Italija) 39,60, 3. Otmarberger (Avstrija) 37,80; kombinacija: 1. Cortes (Francija) 1783,85, 2. Mušič (Jugoslavija) 1721,53, 3. Henry (Francija) 1604,66; smola — slalom: 1. Gantier (Francija) 52,00, 2. Schabus (Avstrija) 46,00, 3. Huzjak (Jugoslavija) 44,00; liki: 1. Brugger (Avstrija) 1900, 2. Gantier (Francija) 1800, 3. Huzjak (Jugoslavija) 1450; skoki: 1. Huzjak (Jugoslavija) 50,00 m, 2. Trumi (Italija) in Gantier (Francija) 26,50; kombinacija: 1. Gantier (Francija) 1720,53, 2. Huzjak (Jug.) 1604,64, 3. Trumi (Italija) 902,60.

C. Zaplotnik

DEŽ PREGNAL BALINARJE

ŠKOFJA LOKA — Balinarski klub »Loka 1900« je bil v petek, soboto in v nedeljo prireditelj 4. svetovnega kvalifikacijskega turnirja četvrti za vstop v svetovno A in B ligo. Na štirinastem tekmovalnem na Benetkah se je moralo dvajset ekip: pet iz Slovenije (Polje, Šiška in Svoboda in Ljubljana, Gostol in Nova Gorica in Ševit in Postojna), pet iz sedemdesetih Hrvatov in dve iz Črne gore. Za prvi dan so se na najbolj neprijetno preizkušnjo postavili balinarski slovenski prvaki, ekipe Ševita in Postojne, saj so jim ni uspelo uvrstiti med prvih deset. V naslednjem tekmovalju se je od slovenskih ekip najbolje mašila ekipa Polja in Ljubljana, ki si je v drugem mestom skupni uvrstitvi priborila pravico nastopa v svetovni A ligi. V nedeljo so morali prizadeti delavci škofjanskega balinarskega kluba tekmovalje zaradi daljave prestopiti v Lince, kjer imajo pokrito zaletišče.

Vrstni red: 1. Polje, 2. Polje (Ljubljana), 3. FFK Padina, 4. Ujmanik, 5. Šiška (Ljubljana), 6. Lastva (Tivoli), 7. Svoboda (Ljubljana), 8. Luka Rijeka, 9. Gostol (Nova Gorica).

C. Z.

Državno prvenstvo v plavanju za mladince

Od Triglavčanov največ Špeli Rebolj

LJUBLJANA — Letno kopensko Koloni je jo v organizaciji FK Ljubljana gostilo najboljši jugoslovanski plavalci in plavalka, ki ne so tri dni borili za letošnje naslove v mladinskih kategorijah. Na startu je bilo šestdeset tekmovalcev in tekmovalk in dvajsetih jugoslovanskih plavalnih klubov.

Med plavalci in plavalko iz vseh jugoslovanskih plavalnih centrov so v treh dneh prvenstva pokazali, da niso na zasledu za svojimi starostnimi vrstniki. Med temi je bila namreč velika takih, ki so se pionirji. Samo prvenstvo je pokazalo, da

mladi s svojimi rezultati še krepko posegajo po členskih lovorikah. To dokazuje tudi občina bera novih državnih rekordov za starejše in mlajše pionirje ter mladince. Enako dobra je bila bera tudi slovenskih absolutnih rekordov in tudi za kategorije pionirjev in mladincev. Pri vseh teh rekordih dosežkih so prednjačili Kranjčani, ki so bili v teh novih državni in republičnih dosežkih v ospredju.

Ker je bilo to posebnostno prvenstvo tik pred otvoritvijo za absolutno državno prvenstvo, ki bo konec tedna v Splitu, smo s dosežki mladosti lahko še kako zadovoljni. Najboljša plavalka trobovnega državnega prvenstva je bila Kranjska Špela Rebolj, ki je osvojila dva naslova in bila enkrat druga. Pri tem je Reboljova velika prispevala k uspešnem nastopu Triglavovih študentov. Pri šestih je dobro boro odlični dosežki tudi ljubljanski Andrej Drnec. Pri Triglavčanih lahko pohvalimo vse tiste, ki so na tem prvenstvu tudi nastopili in dosežki take rezultate, ki na absolutnem državnem prvenstvu tudi nekaj obetajo.

Rezultati — moški — 400 m kravi: 1. Bešar (Ljubljana) 4:18,30, 2. Čović (Mladost) 4:20,21, 3. Kadeti (Triglav) 4:21,04; 100 m hrbtno: 1. Šepenko 1:13,13, 2. Štamković (oba Crvena svenda) 1:13,48, 3. Sovinec (Futinar) 1:14,43; 100 m hrtno: 1. Pešter 1:04,44, 2. Ambrož (oba Futinar) 1:04,94, 3. Drnec (Ljubljana) 1:05,06; 400 m mešano: 1. Drnec (Ljubljana) 4:55,45, 2. Kadeti 4:57,73, 3. Šolar (oba Triglav) 4:57,73 (rekord SFRJ za st. pionirje); 4 x 200 m kravi: 1. Ljubljana 8:37,81, 2. Mladost 8:40,07, 3. Triglav 8:41,70; 200 m kravi: 1. Čović (Mladost) 3:02,94 (rekord SFRJ za st. pionirje), 2. Šklič (Jadran) 3:03,43, 3. Bešar (Ljubljana) 3:04,53; 200 m hrtno: 1. Pešter 2:18,10, 2. Ambrož (oba Futinar) 2:18,32, 3. Drnec (Ljubljana) 2:21,01; 100 m dolfin: 1. Barič 1:01,72, 2. Kencani (oba POŠK) 1:02,49, 3. Mrkoci (Mladost) 1:03,30; 200 m mešano: 1. Drnec (Ljubljana) 2:39,79, 2. Kadeti 2:32,53, 3. Šolar (oba Triglav) 2:33,07 (rekord SFRJ za st. pionirje); 4 x 100 m kravi: 1. Triglav

1:30,17, 2. Mladost 3:30,79, 3. Ljubljana 4:00,57; 1500 m kravi: 1. Bešar (Ljubljana) 17:30,26, 2. Kadeti 17:00,52, 3. Glasovci (oba Triglav) 17:00,48; 100 m kravi: 1. Šklič (Jadran) 57,47, 2. Čović (Mladost) 57,72, 3. Čvetković (Crvena svenda) 58,34; 200 m pramo: 1. Šepenko (Crvena svenda) 2:27,61, 2. Jocič 2:27,78, 3. Šolar (oba Triglav) 2:41,77; 200 m dolfin: 1. Kencani (POŠK) 2:17,07, 2. Drnec (Ljubljana) 2:17,10, 3. Šklič (Jadran) 2:20,10; 4 x 100 m mešano: 1. Triglav 4:29,30, 2. Jadran 4:32,50, 3. POŠK 4:34,73;

Ženske — 400 m kravi: 1. Rebolj (Triglav) 4:25,02, 2. Kubota (Beli vno) 4:35,00, 3. Praprotnik (Triglav) 4:41,10; 100 m pramo: 1. Ouretič (POŠK) 1:19,32, 2. Keširnik (Triglav) 1:19,04, 3. Sovinec (Futinar) 1:19,05; 100 m hrtno: 1. Čović (Futinar) 1:00,04, 2. Alusič (Budar) 1:10,05, 3. Zavrtnik (Branik) 1:12,30; 400 m mešano: 1. Praprotnik (Triglav) 5:16,00, 2. Kos (Futinar) 5:20,00, 3. Keširnik (Triglav) 5:20,70; 200 m kravi: 1. O. Avboj (Ljubljana) 2:14,30, 2. Rebolj (Triglav) 2:15,95 (rekord SRS za st. pionirke), 3. Kubota (Beli vno) 2:16,40; 200 m hrtno: 1. Alusič (Budar) 2:30,78, 2. Čović (Futinar) 2:30,17, 3. Burja (Budar) 2:35,47; 100 m dolfin: 1. Zavrtnik (Branik) 1:00,30, 2. Porenta (Ilirija) 1:00,43, 3. Pentič (Jadran) 1:00,70; 200 m mešano: 1. Keširnik (Triglav) 2:30,30, 2. Ouretič (POŠK) 2:32,71, 3. Praprotnik (Triglav) 2:32,80; 4 x 100 m kravi: 1. Triglav 4:30,92 (rekord SFRJ za ml. mladince, absolutni rekord SRS in rekord SRS za ml. mladince), 2. Ljubljana 4:35,78, 3. Futinar 4:37,38; 800 m kravi: 1. Rebolj (Triglav) 9:20,18, 2. Kubota (Beli vno) 9:27,50, 3. Jelen (Celulozar) 9:50,00; 100 m kravi: 1. Pentič (Jadran) 1:01,34, 2. O. Avboj (Ljubljana) 1:02,72, 3. Čović (Futinar) 1:04,31; 200 m pramo: 1. Porenta (Ilirija) 2:40,22, 2. Keširnik (Triglav) 2:40,38, 3. Ouretič (POŠK) 2:51,64; 200 m dolfin: 1. Kos (Futinar) 2:27,16, 2. Praprotnik (Triglav) 2:27,32, 3. Lemarčič (Ljubljana) 2:30,24; 4 x 100 m mešano: 1. Futinar 4:50,75, 2. Jadran 4:54,14, 3. Triglav 4:56,56.

D. Humer

Mlada plavalka kranjskega Triglava Špela Rebolj je na letošnjem državnem prvenstvu v plavanju za mladince in mladinke dosegla dve zmagi. Med dekleti je bila najboljša udeleženka prvenstva.

Mnogo prezgodaj nas je nenadoma zapustil

MOMČILO MARIJANAC

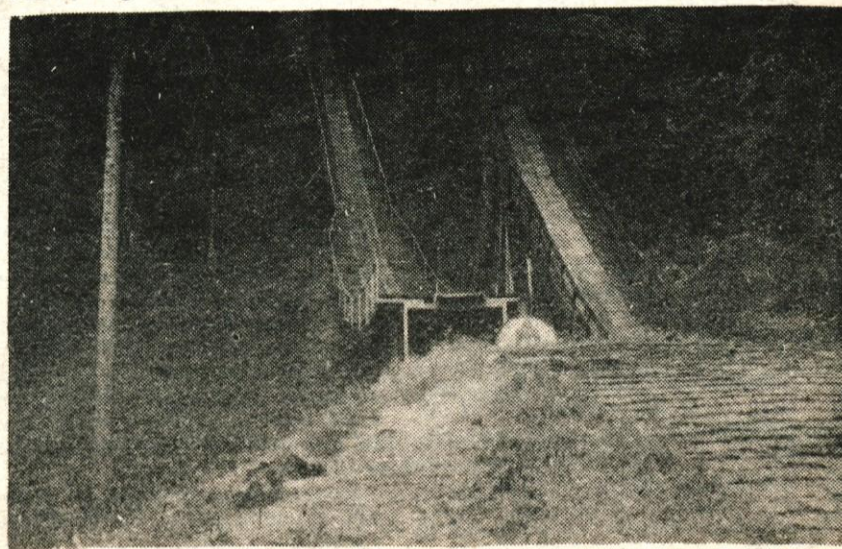
nekdanji komandant garnizona Kranj, znani družbeno-politični delavec in dobitnik nagrade občine Kranj

Od priljubljenega tovariša se bomo poslovili v sredo, 29. julija med 9. in 12. uro v domu Jugoslovanske ljudske armade v Kranju, pogrebne svečanosti pa bodo istega dne ob 17. uri na kranjskem pokopališču

Njegov lik nam bo ostal v trajnem spominu!

Družbenopolitične organizacije
in skupščina občine Kranj

V Kranju, 27. julija 1981

Smučarski delavci kranjskega Triglava so v teh mesecih rekonstruirali skakalnico na Gorenji Savi, ki je pokrita s plastiko. Leseno zaletišče so nadomestili z železnim. Prenovljena skakalnica bo dopuščala skoke do 56-metrov. — Foto: D. Humer

Tomo Križnar

52

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Ne vem, zakaj me je vedno vleklo na tihomorske otoke. Sanjal sem o udobnih peščinah pod kokosovimi palmami tik lagun turkizno modrih koralnih zalivov. Daljni otoki so pomenili skriven azil, kamor sem se v domišljiji zatekal po tolažbo, ko sem našekkan klečal v kotu, se gulil matematiko ali si drgnil potne dlani pred vrati zobozdravnika.

Res mi ni čisto jasno, kako je mogoče, da sem se zadnje poletje na svoj 25. rojstni dan znašel na robu kraterja, godrnjajočega, z divjim tropskim zelenjem, v trenutku, ko je rdeče sonce zahajalo v tople valove Karibkega morja.

V žrelu je nekaj brbotalo in sikalo, smrdeče sape so prinašale vonj po žveplu in posmojenih kocinah. Kadar je leden veter odpihnil meglo, se je pokazalo surovo, skrivnostno žrelo, nekaj sto metrov široko. To, kar se je videlo, v svoji grozljivosti niti slučajno ni bilo podobno ničemer, kar sem videl doslej. In tisti pogled po pobočju vulkankega peska na morje — ja za božjo voljo, kakšne kreacije si izmislil narava! Ni treba biti rojen ravno v »Devici«, da se ti tresejo noge od strahu — in navdušenja.

V zapuščeno vasico iz bambusa sem se vrnil kasno, obuškan in popraskan. Okopal sem se, poležal na peščini, potem sem skatil kokosov oreh in poiskal kavja za višico mrežo v najčistejši koči. V grmu banan so se ljubili črčki, otečene papaje so se zibale v mesečini pred oknom brez šip; bilo je vse tiho. Ljudje, mešanci med črnci, ki so na otoku najštevilnejši, in karibskimi Indijanci, kolikor jih je na otoku ostalo po španskem genocidu, so se po nenadnem izbruhu vulkana aprila lani umaknili v taborišča, ki jih je postavila kolonialna uprava v zalivu malo pred Georgetownom, glavnim mestom otoka. Zadnjič je vulkan izbruhnil leta 1902, ko je pomoril več kot 16.000 otočanov. Od tedaj Angleži, ki imajo otok še vedno pod svojo krono, ne tišajo več svojih plantaž banan in kokosovih orehov na to stran otoka.

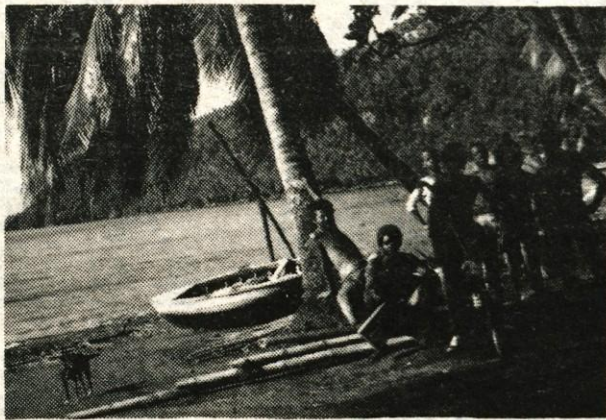
Malo pred jutrom me zbudi kikirikanje. Tukaj, 10 km od prve vasi? Nemogoče!

Nag skočim iz mreže, zgrabim fračo, darilo Indijanca iz amazonskega porečja, in tiho stopim na zapuščeno njivo manioke. Tam, od koder sluti prvo nežno svetlobo jutra, stoji na razbiti buči široko razkoračen zajeten piščali ali kaj, odpira kljun in se napenja. Petelin... Verjetno so ga ljudje v paniki med padajočimi skalami ob erupciji pozabili vzeti s seboj. Poberem kamper, nategnem debeli kit surovega kavčuka in sprožim. Žival vrže v zrak, perje puhne po listju, nato med zadiranjem strmgolavi na tla, še nekajkrat zabrci. Še preden pridem z nožem, je mrtev.

Sele ko se je dvignilo sonce, ki me je našlo ob ognju, kjer sem vrtel med dve rogovili naslonjeno palico z nataknenim belim mesom, ko sem zagledal svoje krvave roke, se mi je oglasila vest. Jaz, mesar... jaz, ki sem nekoč tri dni taboril s kuro, pa je nisem mogel ubiti, jaz, ki mi je bilo žal brenclja, jaz pobijam prijazen živali kot pragozdni divjak.

Bilo je nekaj robinzonskega v tistem požrešnem žvečenju trdih pečenih mišic. Lačen sem bil. Zadnji teden sem se hranil največ z narabanim sadjem. Na skromni barkači za prevoz kolonialnega blaga sem se bil pripeljal iz Južne Amerike, kjer se mi tudi ni najbolje godilo. Bil sem sam, in mislil, da je bil to najljepši rojstni dan mojega četrta stoletja.

Otok Sant Vincent, otoček v verigi zavetrnih otokov urico in pol leta od Martinique in dve uri od Trinidada, je majhen, da ga peš obhodiš v dveh dneh. V primorju dva metra široka, ponekod z razbitim asfaltom pokrita jamasta pot pelje skozi idilične plantaže

Mir med domačini

banan, ob katerih stoje revne kočice nekdanjih črnih sužnjev, ki po odpravi suženjstva, sploh pa zdaj, ko je deželica končno dobila neodvisnost oktobra in takoj kot 153. država kandidirala za sprejem v članstvo OZN, gospodarsko nikakor ne morejo ziesti na zeleno vejo. Vse več ljudi se seli proti mestu, kjer ob nekaj razkošnih trgovinah z dragimi izdelki evropske visoke mode slutijo sladko in zabavno življenje brezdelja, ki ga obljublja glasba iz povsod nastavljenih hreščetih zvočnikov skodranih fantov iz Jamajke. Okrog Georgetowna se naglo širijo barakarska naselja, kjer se toči poceni 45 % rum in kjer ob vsaki uri najdeš prsato dekle. Ne vem natanko, koliko prebivalstva na otoku je afriškega izvora. Meni se zdi, da so v absolutni večini.

Po črnih ljudeh iz Brazilije so mi karibski črnci zelo všeč. Potem ko sem pet mesecev prebil v Afriki, sem se naučil ceniti Afričane in njihovo kulturo, ki je v marsičem drugačna od naše. V njej ni toliko blekale in leska, kiča in hinavščine in laži in zahrbtnih strasti. Je neizumetnična naravna kultura, ki se je meni odkrila predvsem v obliki pravega odnosa do sebe, do soljudi in do stvarnosti nasploh. Brazilski črnci, pa tudi mešanci, imajo v sebi nekaj podobnega kot Afričani v velikih evropeiziranih delih mest, kot so Lagos, Duala... Črni ljudje na karibskih otokih, ki sem jih videl, pa precej tistega z afriškega podeželja.

Ko se bos sprehejam skozi vasice na Sant Vincentu, črne stare mame čepijo na stopnicah lesenih hiš na kolih in pestujejo čokoladne otroke z v čopke spletenimi lasmi. Mlada notri ropota z železno posodo. Možak se praska s prstom po nosu in gleda, kdaj bo iz hiše nasproti stopil debelušni sosed v širokih hlačah z namramnicami, da se bo pokril s starim polcilindrom in bosta šla dol k baru, ki je naslonjen na hrib pod palmami v vsaki vasi, na vsakih nekaj korakov, kot najpomembnejše zbirališče in modrovališče, ki se spoštujejo med seboj. Psos je presenetljivo veliko. Vsi so brez izjeme mršavi, garjavi in krevljasti. Tavaajo pod kavbojskimi verandami in ližejo po vzhodnjaško začinjene postane omake z raztresenih špagetov ali grizejo ob zadnjem naliču opoldne utopljene kake tri decimetre dolge podgane.

Otroci so prisrčni kot povsod po svetu.

Otok je ves v strmih gričih, razgoteni vulkan ga je oblikoval po svojem okusu, nobena cesta ni ravna, vse gre gor ali dol, zato so otroci iznašli lesene tricikle, nekakšne avtomobile brez zavor in krmila. Jadrno se z veseljem kričanjem prevažajo po ovinkastih cestah, da jim smrkelj visi daleč pod brado. Hravstavi so in obušani. Večina palm v vasi pod hribom granitnih skal je obdrgnjenih.

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

3

»Saj mogoče že veste,« je pričel gospod, »gre namreč za to, da vas obvestim o sledečem: naša tovarna, če bo šlo tako naprej, bo prisiljena odpustiti nekaj delavk. Naročila poenjujejo. Vse se draži. Kaj bo, sam ne vem. Če ima katera izmed vas dobljeno delo drugod, lahko zapusti tovarno. Pride naj v pisarno, da dobi svojo delavsko knjižico. Je pa še druga stvar. Grozi nam tudi vojna. Zdi se, da se bo Hitler lotil tudi Jugoslavije, če ne takoj, pa v bližnji bodočnosti, ušli pa skoraj gotovo ne bomo temu zlu. Janina in Pavla, vaju dve bom pa premestil na drugo delo in sicer v staro šolo pri cerkvi, kjer se bo delalo na statvah možko blago. V delo vaju bo uvedel naš novi tehnik Hubert. Ostalim delavkam pa dovolim štirinajstdni brezplačni dopust, če katera želi, lahko pa delate naprej, dokler bodo surovine. Mogoče se bo po tem času le kako odprlo, da bomo normalno delali naprej!«

»A, to je povedal?« se je začudil Marko. »Kdaj pa greš ti na novo delovno mesto?« je vprašal.

»Že jutri zjutraj se moram javiti pri Hubertu,« je odgovorila Janina. Hubert je bil Markov prijatelj. Še danes ga moram najti, je Marko sklenil sam pri sebi, da se vseeno pomenim glede Janinega dela in plače. Ja, verjetno so Janino dali na drugo delovno mesto na priporočilo »gospa«, saj je bila Janina ena najbolj pridnih delavk v tovarni, tako je Marko premleval sam pri sebi.

»Vojna,« je bruhalo iz Marka tako naglas, da se je ob tem spokojnem večeru ustrašil samega sebe. Še bolj je stisnil Janino k sebi in jo pobožal po valovitih lasih. Mesec je stal že visoko na nebu, prav tam nad cerkvenim zvonikom, kot bi bil nasajen na sam cerkveni križ.

»Nič naj te ne skrbi, Janina. Če bo prišlo do vojne, nam bodo pomagali Rusi in bodo tistega kaplarja in »malarja« zakopali globoko pod rušo z njegovo vojsko skupaj. Hitler še ne ve, kaj so Rusi. Naj se nas kar loti, če si upa, bo že dobil svoje. Pa da ne boš mislila, da je naša vojska slaba. Poglej Srbe med prvo svetovno vojno ali pa Bosance. Kar dobro so mlatili veliko nepremagljivo Avstrijo. Vse je hudič vzel.« Marko je še naprej govoril Janini bodrilne besede o hrabrih ljudeh, o naši oborožitvi, pa še vse mogoče si je izmislil, le da bi pomiril Janino.

Janina je postajala mirnejša in se predajala tihi majski noči in Markovi ljubezni. Ura je že prešla deseto, ko se je Marko pričel pospravljati. Še preden pa je odšel od Janine, jo je povabil, da bi šla drugi dan na Begunjščico.

»Saj ne morem,« je odgovorila, »saj veš, da moram biti jutri na novem delovnem mestu. Pojdi sam, pa čuvaj se, da se ti kaj hudega ne pripeti.«

Pred slovesom je Marko Janini objasn timer, da namerava do Roblekovskega doma in v nedeljo zjutraj preko Begunjščice k zeleniški koči, od tam pa skozi Tržič in Podgoro domov. V nedeljo se pa zopet vidita. »Lahko noč, Janina in pridna bodi.« Za slovo jo je stisnil k sebi in jo močno poljubil, kot bi se za vedno pospravljajal od nje.

Janina je potihoma odšla v svojo sobo, da ne bi prebudila matere in se utrujena vrgla na posteljo ter mahoma zaspala.

Marko je z velikimi in hitrimi koraki meril pot, da bi se pred »policijsko« dosegel gostilno, v kateri so se še nahajali njegovi prijatelji. Na mostičku pod Hirsmanovim klancem se je Marko daleč ognil skladovnice mestskih polen in poškilil proti njim, če ni za njimi kaj nepoklicanega. Še hitreje in z nestrpnostjo je hitel mimo Zgajnarja po Znanovem klancu, mimo Janšetove »šuštarje« in Editjeve delavnice. Tod je Marku že udarila na uho glasna pesem in harmonika iz gostilne. Še so notri. Še nekaj korakov in že je stopil pri zadnjih vratih v vežo, nato pa v gostilniški prostor. Zatohtli zrak, pomešan s cigaretnim dimom, je udaril Marku v razgreti obraz. Natakara Nežka je stala sredi gostilniške sobe in se smejala s svojim zvonečim glasom. Zobe je imela bele kakor sneg za katere je skrbel njen fant Jože, ki je bil dentist v mestu, poleg tega pa dober prijatelj in tovariš.

»Zdravo fantje in dober večer!« je pozdravil Marko razigrano družbo, katero je iskal. Razporejeni Markovi prijatelji so sedeli pri »bohinjski« mizi. Marko je prisedel, Nežka pa je s hitro kretnjo postavila še kozarec pred Marka.

»O, koliko vas je,« se je utrgala Marku beseda iz ust. Za mizo so sedeli vsi Markovi prijatelji, Joža, Martin, Ivan, Tone, Hubert, Lojze, Slavko, Stane, Srečko, Rafael, Tonček, Savo, Miha in Pavel. Markov brat Beno pa je vlekel meh svoje male harmonike. Marko je dvignil svoj kozarec na zdravje vseh, pri tem pa mu je obstal pogled na pri sosednji mizi sedečem človeku. Poznal ga je od nekdaj, vedel pa ni od kod. Zabuhli izpit obraz in rdeče oči, lovski klobuk s širokim zelenim trakom, pravi tip utoričnega pijanca je potrjeval človeka, kateri je »vandal« po svetu in se sedaj vrnil bog ve od kod. Naenkrat šine Marku v glavo. Saj to je Honzov z Bleda. Kot je Marko vedel, je bil Honza več let v Avstriji, pravzaprav na Kofoškem. Kaj je on dela tu ob tako pozni uri.

Marko se je nagnil do Slavka in ga radovedno vprašal, kako je bile s podoknicko pri Anici. Slavko se je pobahal, da je Anica dala za deset litrov vina, no pa saj gre že h kraju, le »štefan« vina je še stal nedotaknjen na mizi.

PREBOJ IZ OBROČA

Minil je junij in za nami je bilo že petindvajset dni težkih bojev. Borci so bili vedno bolj utrujeni od neprestanih spopadov. Imeli smo že blizu 600 ranjencev, zlasti od topovskih granat in letalskih bomb. Sovražnik je vse močnejše pritiskal in zmeraj bolj je postajalo jasno, da ne bo odnehal ter da je odločen prodreti v Kozaro. Postalo nam je jasno, da sovražnika ne moremo razbiti in ga odvrniti od te namere. V tem položaju je začela prevladovati misel na preboj iz obroča. V štabu odreda smo se sestali in pretresli položaj. Soglašali smo, da moramo v preboj. Toda kje in kako, o tem smo dolgo razpravljali. Končno je bil sprejet sklep, da se prebijemo v noči na 4. julij čez cesto Prijedor—Bosanska Dubica v smeri Karana, dela Kozare, ki je bil že dlje časa zunaj obroča in kjer so se nahajale naše enote, ki so od vsega začetka bile odrezane od glavnine odredovih sil. Računali smo tudi, da bi po potrebi od tod nadaljevali preboj proti Podgrmeču. Na osnovi tega sklepa je bil izdelan podroben načrt in vsem enotam je bilo izdano povelje o premiku v smeri preboja.

Enote so se dokaj počasi premikale proti mestu preboja, 3. in 4. bataljon sta morala premagati precejšnjo razdaljo, zlasti 3. bataljon je moral prehoditi 30 kilometrov po težkem hribovitom terenu, za kar je rabil 7 do 8 ur brez počitka.

obdajal strah, na kakšno razpoloženje bom tam naletel. Po poti sem razmišljal, kaj bom ljudem dejal, da bi ublažil pričakovano nerazpoloženje. Toda moj strah je bil odveč. Ko sem prišel v eno od četrtih »središč«, je bilo na osrednjem prostoru, kjer so se ponavadi zbirali, mnogo ljudi, ki so si nazdravljali in prepevali. Brž so me zavlekli v sredino in z njimi sem moral piti na zdravje in srečo družine, ki je slavila svoj družinski praznik — slavo. Bil sem presenečen in skoraj verjeti nisem mogel, da se tudi v takih okoliščinah niso odrekli svojim običajem.

Nikica Pavlić — sekretar agitpropa kozarskega odreda

BRANKO BABIČ

22

NA KOZARI

Bilo je skoraj neverjetno, in vendar so na sovražnika grozljivo vplivale in je ta panično zapuščal svoje položaje. Sovražnik seveda ni vedel, da so bili ti glasni jurišniki v glavnem neoboroženi. Seveda so pomožne čete lahko tako delovale samo ob rednih vojaških enotah, ki so z močjo svojega orožja udarjale po sovražniku. Vendar je, kot že rečeno, v mnogih primerih ravno pomoč teh čet omogočila ponovno zavzetje podnevi izgubljenih položajev. Ko smo zaplenili novo orožje, so se ti jurišniki oboroževali in vključevali v redne enote. Hkrati pa so nadomeščali padle in ranjene tovariše.

Neposredno udeleževanje ljudstva iz Podkozarja v bojih proti okupatorju in domačim sodelavcem prčuje o povezanosti ljudstva s svojo vojsko, ki se je prav na Kozari izkazala tako vsestransko in celovito. V tej nerazdružnosti ljudstva in vojske je koreninila moč, da se niti za trenutek ni pomišljalo o kapitulaciji ali predaji. Vse to je odražalo izredno zavest ljudstva, da bojuje pravičen boj in da si je samo v takem boju mogoče priboriti svobodo, neodvisnost in

lepši jutrišnji dan. Prav v tem je bila veličina Kozare, pomen velike kozarske bitke in heroizem kozarskih partizanov.

Medtem ko so na položajih potekali krvavi boji, se je nočno življenje v »velikem mestu« nadaljevalo v vedno bolj živahnem ritmu. Kljub temu da je bila na nekaterih mestih fronta oddaljena komaj štiri do pet kilometrov in da so celo noč odmevale salve topov in regljanje strojníc, ni bilo panike. Neka notranja skrb je razumljivo tlela v ljudeh, zaskrbljenost zlasti za svojece, za sinove, brate, očete, pa tudi sestre in hčere, za vse, ki so se nahajali v prvi bojni črti. Ali bo moj najdražji to noč preživel? To je bilo vprašanje slehernega in tih notranji trepet nad usodo dragih je lebel nad tem »velikim mestom«. Kdo jih ne bi razumel in z njimi delil tega čustvovanja? Vendar so ljudje dostojanstveno in junaško prenašali udarce in obvladovali svoja čustva, zavedajoč se, da so v tako velikem in težkem boju žrtve neizbežne.

Sestankom z razgovori in dogovorji je sledil kulturnozabavni del »nočnega« življenja. Vrstile so se

kulturne prireditve, nastopalo je »gledališče« s kratkimi dramskimi sestavki, zabavnimi skeči, z recitacijami in pesmimi. Mnogo tega sta sproti pisala Skender Kulenović in Vinko Winterhalter, člana Agitpropa pri štabu odreda. Sledilo je obvezno kozarsko kolo in splošno ranjanje pozno v noč, vse do belega dne, kot bi ljudje hoteli nadoknaditi zaradi vsiljenega mirovanja podnevi.

Nekega dne sem moral po opravkih v taborišče. Ponoči je obilno deževalo in zemlja je bila namočena in vlažna. Takrat je bilo v taborišču hudo. Ljudje so si sicer v naglici še kar dobro in znošno uredili bivanje. Vsa je zasedel svoj kosček prostora, si pod drevesom ali v grmovju uredil ležišče in pokril z vejami spalni prostor. Pred tem prostorom je razmestil svoje stvari, kolikor jih je namreč imel s seboj. Tako je vsaka družina imela svoj življenjski prostor. Če ni bilo dežja, se je še kar dalo shajati. Ko pa je deževalo, se je stanje v hipu poslabšalo. Dokler je padlo samo nekaj kapljic, so košata drevesa nudila kar dobro zaščito. Toda če se je usula ploha ali je začel padati dolgotrajnejši dež, tedaj je postalo obupno. Košata drevesa, ki so v začetku nudila zaščito, so se dolgo potem namakala do kože premočene ljudi. Edina sreča je bila, da je bilo poletje in da so bili dnevi razmeroma topli.

Ko sem se po taki deževni noči torej napotil v taborišče, me je

Dom na Mežakli v obnovi

Deset let se nihče ni zanimal za počitniški dom na Mežakli, danes pa ga obnavlja jeseniška železarna za svoje delavce – 29. avgusta ob domu že srečanje borcev slovenskih železarn

Jesenice – Že več kot deset let je dom na Mežakli žalostno in nadvse očitno propadal. Ko ga je zapustil zadnji lastnik, ki ga je imel v najemu, se je začelo: razbite so bile šipe, streha je puščala, v notranjosti so se naselile miši in podgane. Vendar ni bilo nobene volje in nobenega prizadevanja, da bi ga ljubljanska Uni-

verza, katere last je bil, vsaj delno vzdrževala in poskrbela, da bi ga vsaj za silo zaščitila.

Jeseničani in okoličani, še posebej pa nekdanji delavci jeseniške Železarne, so stalno opozarjali na to, da je velika škoda, ker tako lep in velik dom na Mežakli doživlja tako žalostno usodo. In nazadnje so se v

jeseniški Železarni domenili, da za dom primerno poskrbijo.

Čakalo jih je prvo presenečenje: čeprav so jeseniški železarji prispevali ob gradnji doma na Mežakli veliko prostovoljnih delovnih ur in materiala, vendar v resnici Železarna nikdar ni bila lastnik tega doma. Dom je bil last ljubljanske Univerze, Železarna pa je bila le član konzorcija. Prav zato so morali pri sindikalnih organizacijah Železarne, kjer so se najbolj zavzeli za obnovo doma, najprej urediti lastništvo, kar je trajalo dve leti. Po dveh letih so končno podpisali pogodbo in dom odkupili. Pred mesecem dni so ga torej jeseniški železarji dobili v lastništvo.

Danes so na Mežakli poleg doma delovni stroji in že urejajo okolico. Poleg doma nameravajo urediti več športnih igrišč za rekreacijo in dom najprej primerno zaščititi, nato pa po fazah obnoviti. Pokrili so ga z novo streho in vsa doseđanja dela opravili večinoma udarniško. Na Mežakli so ob prostih sobotah in nedeljah mladinske delovne brigade mladih železarjev, ki delajo po svojih najboljših močeh in rezultati njihovega prizadevanja se že kažejo. Očistili so okolico, kmalu bodo delavci lahko položili električni kabel. Tako bo ob domu na Mežakli že lahko letošnje tradicionalno srečanje borcev slovenskih železarn, 29. avgusta, srečanje, ki ga letos pripravlja jeseniška železarna.

V samem domu nameravajo urediti najprej novo kuhinjo ter primerne usposobiti spodnje prostore. Ugotovili so že, da ni domača ničesar več, kar bi bilo lahko uporabno, kajti dom je predolgo časa sameval in preveč ga je razjedal zob časa. Zdaj ga bodo obnovili prav zato, ker je tudi v jeseniški železarni vedno več povpraševanja po letovanju v počitniških domovih in zato, kar smo že povedali: starejšim Jeseničanom nikoli ni bilo vseeno, da je dom v tako slabem stanju.

Železarna dom obnavlja s prav majhnimi denarnimi sredstvi in računajo na veliko in precejšnjo pomoč mladih in njihovih prostovoljnih prispevkov. Poleg kuhinje, spodnjih prostorov, sanitarij, strehe jih čaka še obnova vodnjaka in vodovoda, kanalizacije in greznice, napeljava centralne kurjave ter dokončna ureditev okolice. Prvi del ureditve bo torej končan že do konca avgusta, medtem ko bodo dokončno uredili dom na Mežakli prihodnje leto.

Vsekakor je vse pohvale vredno, da je jeseniška Železarna odločila, da obnovi počitniški dom na Mežakli. Uredila pa ga bo v zadovoljstvo svojih delavcev in vseh Jeseničanov, ki še vedno in morda vedno bolj radi preživljajo svoj prosti čas v lepem okolju gozdov bližnje Mežakle.

D. Sedej

**BANKA
BREZ NAPISA**

Kranj – Zgradili smo banko v Kranju, ljubljansko banko visokega pročelja, ki ponosno stoji ob vhodu v mesto. Prav nič sicer ne gre ukup z dokaj bomo cestno upadnico, ki komaj komaj še zdrži na sebi tisto plast asfalta in ki je preozka za srečanje dveh težkih kamionov, a banko vendarle imamo.

Že res, da v Kranj turisti ne prihajajo trumoma in jih vzame obvoznica mimo Kranja, a morda se pa le kdajpakdaj zgodi, da v mesto zaide kakšen turist, ki si zaželi bančnih storitev. Mirne duše ure in ure lahko tava in tava po mestnem središču, preden bo odkril, kje lahko zamenja denar. K novi stavbi ljubljanske banke bo pokukal morda le iz zvedavosti, kakšen neki impozantni hotel ima Kranj, še na konec pameti pa mu ne bo prišlo, da je stavba bančna. Mora pa biti že izredno brihtne in odprte glave, da pogruntu, da je LB naša ljubljanska banka, kjer lahko zamenja tudi svoje dolarje, marke ali šilinge.

Banka torej nujno potrebuje napis, vreden svoje impozantnosti. Zdaj ni, da bi varčevali in nalepili na velike šipe le skromen listič. »Bank of Kranj« naj se sveti tudi ponoči, če je le mogoče, čeprav je ponoči vedno zaprta. Če že vse prenesemo, bomo prenesli tudi to, da bi s helikopterjem vozili črke na vrhnje nadstropje, samo da damo objektu namensko ime.

Zato pogumno na delo, naj napis, kje in kakšno banko imamo, čimprej razveseli varčevalska in druga srca...

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVH KRAJIH IN LJUDEH

(9. zapisa)

Pesnik Feliks Dev (s samostanskim imenom pater Johannes Damascenus a nomine Mariae), bolj znan kot Damascen Dev, je bil rojen 15. januarja 1732 v Tržiču (umrl je 7. novembra 1788 v Ljubljani). Kljub temu, da je bil duhovnik-redovnik »bosonogi avguštinec«, je imel Dev nenavadno zgodaj prebujen smisel za posvetno literaturo, celo za ljubezensko pesništvo. Družil se je s Pohlinom, Zoisom in Vodnikom. V letih 1779–1981 je njegov pesniški almanah Pisanice (»Skup-spravljanje Kranjskih Pisanec Od Lepeh Umetnosti«) kar trikrat izšel. Številne pesmi v tem almanahu je Dev sam »zložil«, vendar pa je k sodelovanju vztrajno vabil »kranjske spevorenike, katiri kake zvezane govorenja imajo, de be njuh med ludi dali«.

Dev ni bil velik, niti kak pravi pesnik. Bil je bolj preporoditeljski duhovni organizator, vsekakor pa velik rodoljub, borec za enotnost slovenskega pravopisa, za čistost jezika, da se Nemcem dokaže, da je »kranjski« jezik dovolj bogat in da ga po krivici »tatu imenujejo«.

V svojih Pisanicah je Dev prvič objavil Valentina Vodnika »Pesem od zadovoljnega Kranjca«. Dev je tudi avtor besedila (libreta) za prvo slovensko opero, ki jo je uglasbil Jakob Zupan.

PETER HITZINGER

Zgodovinar in pisatelj Peter Hitzinger ni bil naše gore list, rojen sicer (29. junija 1812) v Tržiču, a je bil nemškega rodu. Pisal je v obeh jezikih, v slovenščini in nemščini. Razen čisto zgodovinskih, je pisal tudi arheološke, zemljepisne, krajepisne, etimološke in cerkvenozgodovinske članke in razprave. Razen tega pa je bil vsestranski Peter Hitzinger avtor številnih molitvenikov, šolskih in gospodarskih spisov. Celo pesmi je »skladal« in jih objavil v Novicah. V tisku je izšla tudi njegova poljudna povest »Močni baron Ravbar«. Vse kaže, da se je Peter Hitzinger tudi duhovno povsem poslovenil, saj je bil eden od zagovornikov slovenske avtohtonosti (pranaseljenosti) na sedanjem ozemlju. Da se torej nismo v teh krajih naselili, pač pa živeli že od davnine, torej celo v prazgodovini...

TOMAŽ PIRC

Zdravnik Tomaž Pirc je bil sicer rojen (29. oktobra 1813) v Kranju, a je kar celih trideset let, vse do smrti (18. junija 1880), živel v Tržiču. Imel tu svojo družino, svojo hišo – torej ga smemo šteti med stare tržiške velmože!

Bil pa je Tomaž Pirc zares možak: moder, šegav, kot zdravnik pa izreden strokovnjak in pravi človekoljub. Zaradi svoje spretnosti in originalnosti je slovel daleč prek meja Gorenjske. Celo bolniki iz drugih dežel so iskali pri njem pomoči.

Trpkozanimiva je bila njegova življenjska pot: oče, kranjski barvar sukna, je namenil sina za čevljarški stan. Fantička pa dretna ni prav veselila in je staršem ušel v Ljubljano. Tam se je udeležil pri zdravniku Finicu, sprva kot hlapčič, pozneje pa kot »zdravilski« vajenec. Zdravnik, ki je fantu nudil pravzaprav le nekako zavetje, mu je pozneje omogočil celo nekoliko gimnazijske izobrazbe in

Tržiški zdravnik kirurg Tomaž Pirc (1813–1880)

triletno obiskovanje kirurško-medicinske šole na ljubljanskem liceju. Po opravljenih izpitih je bil spomlad 1836 proglašen za ranocelnika (kirurga) in porodničarja.

Od 1836. leta pa do leta 1850 je izvrševal privatno prakso v Kranju, po letu 1850 je deloval v Tržiču kot okrajni zdravnik.

PREŠERNOV ZDRAVNIK IN PRIJATELJ

Tako res lahko rečemo za Tomaža Pirca. Prijatelj je bil našim pesnikom v njegovih kranjskih letih in mu lajšal bolečine v njegovi smrtni bolezni.

Prihajal je k bolnemu Prešernu, ne da bi ga ta posebej klical. Tako, iz prijateljstva, da je prihajal. Seveda je izkušeni možak takoj videl, da gre za hudo vodenico: »Ti si moraš izpustiti vodo« je pesniku naročal; »če ne, ti bo še glava postala kot en škaf.« No, in potem so bolniku menda izpustili vodo, tako »za dva škafa jo je bilos«, a ni nič pomagalo. Vodenica, ki je pestila ves Ribičev rod, kot nekaka dedna, družinska bolezen, je bila neustavljiva. V teh dneh pred smrtjo je poslednji literarni sogovorec p. Benvenut Crobath pisal verze:

Voda Franca že zaliva,
pesmi z njo topi sladké...

»Novice« so 10. januarja 1849 že pisale: »Z zdravjem našiga slavniga pesnika Dr. Prešerna slabo stoji; pred nekimi dnevi so mu vodo iz trebuha izpustili, ker je vodenica čezdalje huje pritiskala. Bog daj! de bi mu zdaj odleglo in de bi spet ozdravil!«

Prešeren ni hotel biti nikoli bolan. Tudi prav pazil ni nikoli na svoje zdravje. Zanašal se je na svojo trdno gorenjsko kmečko naravo – pri tem pa popolnoma pozabil na nearečno družinsko nagnjenost do vodenice. (Mlajši brat Janez je umrl za to boleznijo še kot gimnazijec, v 16. letu svoje mladosti...)

Od začetka novembra 1848 pesnik ni več zapustil sobe. Postajal je utrujen, roke in noge so mu začele otekati, dihal je zmerom teže. Tudi pisati ni mogel več. Celo podpisovanje po pisarjih izdelanih pravnih spisov mu je povzročalo take težave, da si je moral z levo roko podpirati desnico, in še je zmožni le drhteč podpis...

TURISTIČNO DRUŠTVO JEZERSKO

Prireja in vas vabi na tradicionalni ovčarski bal, ki bo 2. avgusta 1981 ob planšarskem jezeru na Jezerskem s pričetkom ob 11. uri.

Zabaval vas bo ansambel

»VESELI PLANŠARJI«

Modno

ČEVJARSTVO kern Kranj

čestita cenjenim strankam in občanom Gorenjske za občinske praznike in se priporoča s kvalitetno izdelavo vsakovrstne moške in ženske obutve ter obutev za kolesarje.

V naši trgovini v Kranju, Maistrov trg (nasproti Delikatesi) nudimo žensko in moško usnjeno obutv.

Kvalitetna izdelava – ugodne cene – pravo usnje
Trgovina odprta od 8. do 12. in od 14. do 19. ure, v sobotah od 8. do 13. ure.

**TEHNIČNI BIRO
JESENICE**

Projektiranje in konstruiranje strojno metalurških naprav

čestita občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča in poslovnim prijateljem za občinske praznike

Komunalno podjetje
Vodovod P.O.
K R A N J

vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za praznik občine Kranj
in jim želimo še naprej veliko delovnih
uspehov

ELIM
JESENICE

Delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo za praznike
občin Jesenice, Kranj, Radovljica in Tržič

**KUNSTELJ
PUGAR
BOGOMILA**

frizerski salon,
Kranj,
Prešernova 4

Cenjenim strankam in ostalim
občanom čestitamo za občinski
praznik – 1. avgust.

**Kavčič Marija
Modni salon**

Kranj, Tomšičeva 15

Izdelujemo vsa ženska
oblačila po meri hitro
in solidno.

Poleg tega izdelujemo
in prodajamo otroške
zametne kavbojke.

Odprto od 9. do 14.30,
v petek od 14. do 18. ure
v soboto zaprto.

Od 1. 8. do 31. 8. zaradi
dopusta zaprto

**KRILA
IZDELAMO
V ENEM
TEDNU.**

Čestitamo cenjenim stran-
kam in občanom za praz-
nik – 1. avgust.

**Biro za urbanizem
in stanovanjsko poslovanje
Jesenice, n.sol.o.
in Samoupravna stanovanjska
skupnost občine Jesenice**

.....
čestita vsem hišnim svetom, delovnim in
družbenim organizacijam, poslovnim sode-
lavecem in vsem občanom za praznik občine
Jesenice
.....

Gozdno gospodarstvo Kranj

s TO gozdarstvo Škofja Loka, Tržič in Preddvor,
TO kooperantov Škofja Loka, Tržič in Preddvor,
TO gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija
Kranj
in z delovno skupnostjo skupnih služb Kranj

Čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik – 1. avgust

**DELOVNI
KOLEKTIVI
ČESTITAJO**

Intereuropa

TOZD Kontinentalna špedicija
KOPER

FILIALA

KRANJ

FILIALA

JESENICE

*čestitajo vsem občanom za praznik Kranja
in Jesenic*

Priporoča se za svoje storitve

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

.....
*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo
za praznik občine Jesenice*
.....

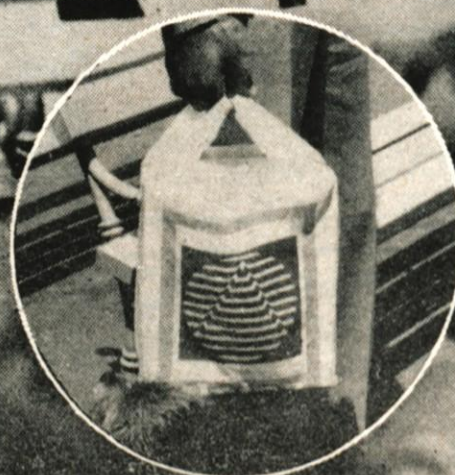
veliko sezonsko znižanje 27. 7. — 31. 8. '81

Reke

PLANIKA

LILET

alpina

SLOVENSKI PROIZNAJALCI OBUTVE

Kokra • Kokra • Kokra • Kokra

Kokra Trgovska in proizvodna DO
n. sol. o. KranjČestitamo
za občinski
praznik
prebivalcem
občin Kranj,
Jesenice, Tržič
in RadovljicaVSE POTREBŠČINE
ZA DOPUST
IN REKREACIJO
V NAŠIH IZBIRI
POSLOVALNICAH
V KRANJU IN DRUGOD

Kokra • Kokra • Kokra • Kokra

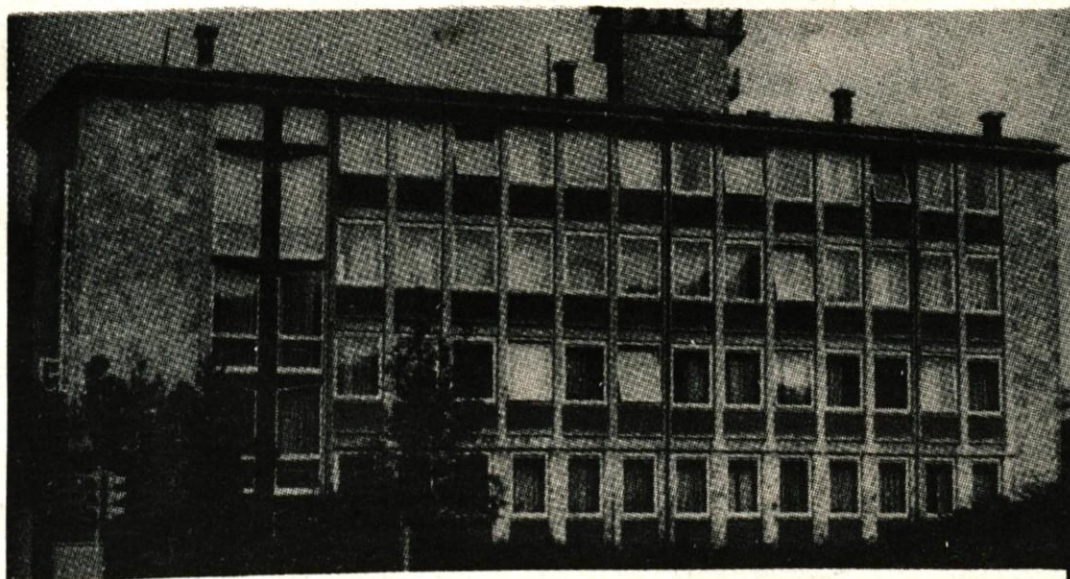
OBČANOM KRANJA, JESENIC, RADOVLJICE IN TRŽIČA
ISKRENE ČESTITKE ZA NJIHOVA PRAZNOVANJAVELETRGOVINA
ŽIVILA

Kranj n.sol.o.

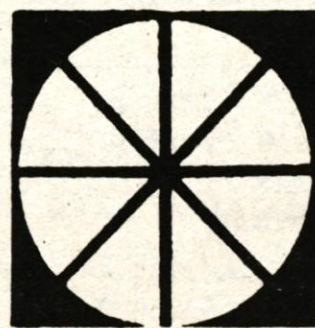
TOZD Veleprodaja
TOZD Maloprodaja
TOZD Gostinstvo
TOZD Trgovina BLED

Delovna skupnost skupnih služb

Priporočamo se za obisk in nakup v naših številnih prodajalnah in gostinskih lokalih ter v centralnem skladišču v Naklem.

zavarovalna skupnost triglav
Gorenjska območna skupnost KranjVSEM OBČANOM, ZAVAROVALCEM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIKE OBČIN
KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA
IN TRŽIČDinamičen gospodarski razvoj prinaša s seboj nove NEVARNOSTI.
Svetujemo vam, da ponovno ugotovite, proti katerim nevarnostim za
vas ali vaše imetje niste zavarovani, oziroma niste zavarovani v za-
dostni višini. Preko 100 zavarovalnih terenskih delavcev dela na
področju posredovanja in sklepanja imovinskih in osebnih
zavarovanj v družbenem in zasebnem sektorju na Gorenjskem. Pri
njih in delavcih, ki delajo na poslovnih izpostavah, boste dobili vse
potrebne informacije, da se boste lažje odločili za najustreznejše
zavarovanje.

Zahvaljujemo se za zaupanje in se priporočamo.

**TEKSTILINDUS
KRANJ****TEKSTILINDUS
KRANJ**s svojimi
temeljnimi
organizacijami
združenega dela
in delovno
skupnostjo
skupnih služb
čestita
ob občinskem
prazniku
vsem občanom
Kranja.

KINOKRANJ

Kinopodjetje Kranj

z enotami:

Kino in Snack bar Center • Kino Storžič in Bife
Storžič, Kranj • Kino in Snack bar Tržič • Kino
Dom Kamnik • Kino Češnjica in Kino Komendačestita občanom in kino obiskovalcem
Goretnjske za občinske praznike.**VODNOGOSPODARSKO PODJETJE
KRANJ**Ul. Mirka Vadnova 5
PRIMSKOVO – kom. conaIZVAJAMO: vodnogradbena dela, regulacije vodoto-
kov, obalne protierozijske zaščite, vodnogospodarske
objekte, zemljaka dela, strojna in minerska dela ter
druga dela s področja nizkih gradenjČestita občanom Kranja, Jesenic, Radov-
ljice in Tržiča za občinske praznike.**Elektro Gorenjska**DELOVNA ORGANIZACIJA
ZA DISTRIBUCIJO
IN PROIZVODNJO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
n. sub. o.
KRANJ Cesta JLA 6

s svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela:

ELEKTRO Kranj
ELEKTRO Žirovnica
ELEKTRO Sava, Kranj
in DS Skupnih službčestitajo občanom in poslovnim prijateljem občin Kranj, Jesenice,
Radovljica in Tržič za občinske praznike.**Servisno podjetje Kranj**

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

Še naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi
dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštala-
torska, kleparska, krovsko, ključavničarska, ple-
skarska in električarska.VSEH VRST USLUG, POPRAVIL, ADAPTACIJ IN
STORITEVčestita vsem občanom in poslovnim prija-
teljem za občinski praznik

Gorenjska oblačila Kranj

**TOZD Konfekcija Kranj in
TOZD Konfekcija Jesenice**
Delovna skupnost
skupnih služb Kranj

*Vsem občanom Kranja, Jesenic
čestitamo za občinski praznik
in jim želimo mnogo
delovnih uspehov*

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

*Vsem delovnim ljudem, občanom in poslov-
nim prijateljem čestitamo za občinski praz-
nik Kranja*

Delavska univerza Tomo Brejc v Kranju

**VZGOJNO IZOBRAŽEVALNA ORGANIZACIJA
ZA ODRASLE**

*čestita slušateljem, sodelavcem in prebi-
valcem občin Kranja, Jesenic, Radovljice
in Tržiča za občinske praznike*

Živilski kombinat

TOZD Pekarna Kranj

*čestita svojim potrošnikom in občanom
za občinski praznik Kranja in jim želi
prijetno praznovanje.*

Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška cesta 53 c

*čestita
vsem občanom
in poslovnim prijateljem
za občinski praznik*

projektira
proizvaja
instalira
prodaja
servisira

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakega
in šibkega toka

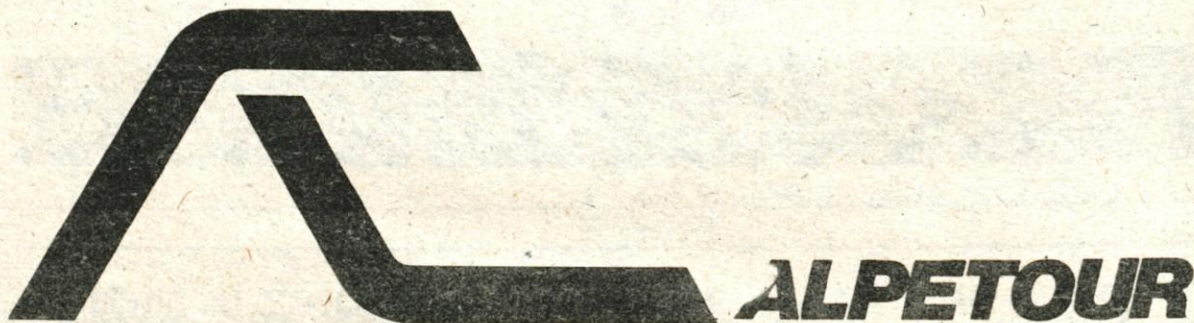
Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja
obdelovalne in druge naprave

Izvaja obratovno vzdrževanje

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno

Servisira izdelke priznanih firm: Iskra, Tiki, Ei, RIZ,
Elind, Čajavec, Grundig, Fein, Ransburg in Sever Su-
botica.

Sprejem in izdaja aparatov vsak dan od 5.30 – 15. ure, v
četrtkih do 16. ure. Sobota zaprto.

**Sestavljena organizacija združenega dela
Alpetour Škofja Loka**

*čestita vsem občanom občin Kranj,
Jesenic, Radovljice in Tržiča k njih-
ovemu prazniku in jim želi še naprej
veliko delovnih uspehov*

Kemična tovarna Kranj

**exoterm
kranj
jugoslavija**

*vsem občanom, poslovnim prijateljem in so-
delavcem čestitamo za občinski praznik
Kranja in jim želimo še mnogo delovnih
uspehov*

**Kolektiv
splošnega
gradbenega
podjetja**

SGP GRADBINEC

*čestita občanom in poslovnim prijateljem občin
Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občinske
praznike*

**INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV
KRANJ**

JUGOSLAVIJA

izdelujemo: stroje za čevljarstvo in tekstilno industrijo
ter tračne brusilne stroje za kovinsko industrijo

*vsem delovnim ljudem čestitamo za občinski
praznik Kranja*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame

MARIJE REHBERGER

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Alenki Pegam za zdravljenje na domu. Zahvala tudi gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, zvonarjem in pevcem

Vsi njeni

Zgornja Bela, 17. julija 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše zlate mame, stare mame in prababice

NEŽKE ŠVAB

roj. Benko

se iskreno zahvaljujemo sovaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, pokojnici darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi krajevni organizaciji ZB in drugim družbenopolitičnim organizacijam, govorniku in gospodu župniku za pogrebni obred.

Žalujoci vsi njeni!

Hudi graben, 22. julija 1981

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in stare mame

JULKE KOVAČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, jo pospremili na zadnji poti in sočustvovali z nami.

Sin Franci z družino

Kranj, 24. julija 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in starega očeta

FRANCA GABRA

Trnje št. 8

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebno Jurčkovim, Sinkovim, družini Milosavljevič, prijateljem in znancem ter sodelavcem. Hvala vsem darovalcem vencev in cvetja in za spremstvo na njegovi zadnji poti

Posebna zahvala duhovščini za pogrebni obred, zvonarjem in pevcem.

Žalujoci vsi njegovi

Škofja Loka, dne 20. julija 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANGELE RIHTARŠIČ

p. d. Kosove iz Lajš

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, ji darovali cvetje, se v tako velikem številu prišli posloviti od nje in jo pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi pevcem, govorniku in g. župniku za opravljen pogrebni obred

Vsi njeni

Lajše, 15. julija 1981

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Prodajam KONJA za kmečka dela in kombiniran STEDILNIK. Koritno 39, Bled 6964
Prodajam breje KRAVE po izbiri. Lahovče 65 6972
Prodajam večjo količino GAJBIC za jabolka in krompir. Posavec 12, Podnart 6926

Prodajam smrekove in borove PLOHE. Naslov v oglašnem oddelku 6979
Prodajam prašiče težke od 80 do 120 kg. Zalog 8, Cerklje 6980
Prodajam več PUJSKOV od 35 do 50 kg težkih. Pavlin, Šenturška gora 23, Cerklje 6981

Zamenjam KRAVO visoko brejo za jablovo. Vopovlje 13, Cerklje 6982
Prodajam več klaster BUKOVH DRV. Dostavim tudi na dom. Ambroz 1, Cerklje 6983

Prodajam lepe PRAŠIČKE. Cerkljanska dobrava 1, Cerklje 6984
Prodajam suhe smrekove PLOHE in PRIZMO. Šenturška gora 4, Cerklje 6985

Prodajam do 200 litrov lastnega bizelj-skega VINA ali zamenjam za smrekove PLOHE. Zg. Brnik 4, Cerklje 6986

Prodajam 8 mesecev brejo KRAVO dobro mlekarico in 7 tednov stare PUJSKE, hitro rastoče, mesnate pasme. Janša Ivanka, Zasip pri Bledu 6987

Ugodno prodajam popolnoma suh LA-DIJSKI POD, debelina deske 2 cm, širina 9 cm. Telefon 74-005 6988

Prodajam CEMENT. Podreča 14 6989
Prodajam OTROŠKO POSTELJICO z jorgijem in prešito odeljo. Novak, Tavčarjeva 1, Jesenice 6990

Prodajam planinsko KRAVO frizjko, ki bo sredi avgusta drugič teletila. Jan, Brezje 17 b 6991

Preskrbim in pripeljem PREMOG in PESEK. Telefon 27-201, Milan 6992

Poceni prodajam 2 leti star ŠOTOR, velikosti 6x4 m za 6 oseb (3 spalnice). Telefon 064/75-504 6993

Ugodno prodajam GLISER G-370 z motorjem tomos 18. Podviz, Zbilje 9 a, Medvode 6994

Prodajam 350 ZIDAKOV 20 x 40 cm in MREŽE za ploščo. Miže, Golica 1, Selca nad Šk. Loko 6995

Prodajam novo 380 litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO, še v garanciji. Naslov v oglašnem oddelku 6996

Poceni prodajam 2 leti star ŠOTOR, velikosti 6x4 m za 6 oseb, 3 spalnice. Telefon 064/75-504 6997

Ugodno prodajam 2000 kosov rabljene cementne STREŠNE OPEKE špičak širine 34 cm. Doslovče 16 6998

Ugodno prodajam italijansko športna OTROŠKA VOZIČKA. Ogled po 15. uri. Križnar, Zg. Bitnje 12 6999

Prodajam dva nova fiksna ELEMENTA 170 x 220 in BALKONSKA VRATA z termopan zasteklitvijo. Informacije na telefon št. 47-148 7001

Prodajam TEHTNICO 150 kg s KURNEKOM in otroško ROGOVO KOLO. Snedic, Orehovlje 1 a, Kranj 7002

Prodajam 2 PSICKI, pasme doberman, odličnih staršev, stari 12 tednov. Jože Pogar, Zgornja Bistrica 50, Tržič 7003

Prodajam OBRAČALNIK maraton in 2 meseca stare PSE, nemške OVČARJE. Bobovek 6 7004

Prodajam več TELET simentalcev za rejo. Fende, Pokopališka 4, Kokrica 7005
Ugodno prodajam (50 % ceneje) otroško STAJICO in športni VOZIČEK. Informacije dobite na telefon 74-927 7029
Zaradi selitve prodajam KUPERS-BUSCH, motorno ZAGO huskvarno 65, ŠIVALNI STROJ in črnobeli TELEVI-ZOR. Sterle Jože, St. Rozmana 11, Kranj 7030

Ugodno prodajam dobro ohranjeno otroško DIRKALNO KOLO znamke zenit special na 10 prestav. Miklavc, Dorfarje 18, telefon 44-631 7031

Prodajam ZIDANO GARAŽO na Planini pri novi trgovini. Oddati ponudbe pod Gotovina-garaža 7032

Zaradi bolezni nujno prodajam KRAVO po prvem teletu. Telefon 47-211 7033

Prodajam SPORTNO KOLO sprint na 10 prestav. Potočnik France, tel. 75-140, interno 310 od 8. do 12. ure 7034

KUPIM

Kupim SAMOHODNI OBRAČALNIK reform pöttinger s 4 taktnim motorjem. Polovico lahko plačam z devizami. Ponudbe na telefon 064/22-336 6962

Kupim VIOLINO, dobro ali potrebno popravila. Oddati ponudbe pod »Violina« 7019

Kupim 10 kub. m smrekovih HLODOV. Kličite na telefon 25-971 interno 0002 dopoldan. 7020

Kupim rabljen slaščičarski mešalec. Tel. 22-638

VOZILA

Prodajam originalni italijanski FIAT 125. Informacije vsak dan dopoldan telefon 50-150, interna 215 ali popoldan telefon 50-034. Kališnik, Bistrica 110, Tržič

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1975. Kropivnik, Zg. Brnik 97 7035

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1972. Mandelj Kazimir, Bazoviška 15, Radovljica 7036

Prodajam FORD ESCORT, letnik 1971, zelo dobro ohranjen. Frelih, Tominčeva 29, Kranj 6712

Prodajam KOMBI zastavo 1300 T, letnik 1976, registrirano do 1. 1. 1982 ali menjam za gradbeni material. Gaberc Stane, Grahovše 4, Tržič 6870

Nujno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1974/75. Telefon 28-311 6900

Prodajam motor TOMOS CROSS 50 junior. Avguštin Boštjan, Godešič 118, Škofja Loka 7006

Prodajam VW KOMBIBUS, letnik 1969. Rovtar Janez, Kališe 7, Železniki 7007

Prodajam ZASTAVO 750 L. Grkman, Poženik 41 7008

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1977. Poženik 39, Cerklje 7009

Prodajam TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto, primerno tudi za na morje. Pergar Zdenko, Mlakarjeva 38, Senčur 7010

Prodajam JAWO 350, delno preurejeno. Eržen, Lancovo 20, Radovljica 7011

Prodajam skoraj nov rogov PONY EKSPRES (2 avtomatski prestavi). Brečko Jerneja, Sebenje 67, Bled, tel. 77-756 7012

Prodajam ZASTAVO 750 de lux, letnik 1973, registrirana do 20. julija 1982. Župančičeva 25, Huje, Kranj 7013

Prodajam dobro ohranjen NSU 1200 C. Bidovec, Jurčičeva 1, Kranj 7014

Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973. Ogled vsak dan od 15. do 17. ure. Gorenc Bojan, Oldhamaska 1, Kranj 7015

Prodajam VW 1200, letnik 1964. Žiganja vas 42 a, Tržič 7016

Prodajam MOTOR in MENJALNIK za zastavo 750. Podbrezje 34 7017

V počastitev občinskega praznika mesta Kranja v soboto, dne 1. avgusta, s pričetkom ob 19. uri prirejamo na prostorih Gorenjskega sejma v Savskem logu družabni večer s plesom.

Za prijetno počutje bo poskrbel ansambel SPOMIN iz Portoroža, CENTRAL Kranj, pa še kdo.

Vabljeni vsi Kranjčani in ostali!

OK ZSMS in DRUŠTVO MODRINA

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1979 - december. Čirče 29, Kranj 6873

STANOVANJA

Vzamem 2 moška na STANOVANJE v Gorenji vasi nad Šk. Loko. Naslov v Turističnem društvu Šk. Loka 7022

POSESTI

Kupim PARCELO v okolici Kranja, primerno za avtokeparstvo obrt. Oddati ponudbe pod Obrt 7023

Zamenjam HIŠO s PARCELO 1100 kv. m v Račah (62327) za zazidljivo parcelo v okolici Kranja, primerno za avtokeparstvo obrt, lahko tudi s staro zgradbo. Oddati ponudbe pod Obrt 7024

ZAPOSLITVE

Iščem žensko za VARSTVO treh otrok. Stanovanje in hrana. Zglasite se: Pajč Ela, Koroška 25, Kranj 7025

Vzamem kakršnokoli DELO NA DOMU. Naslov v oglašnem oddelku 7026

OBVESTILA

»Bagat« tečaj šivanja in krojenja v Kranju obvešča vse študentke, katere bi v času počitnic želele obiskovati tečaj, na se prijavijo 30. 7. 81 ob 7.30, ali 31. 7. 81, ob 15. uri ali po tel. 47-256. Tečaj se bo začel 3. ali 10. avgusta po posebno pripravljenem programu.

Sprejemem vse vrste ZIDARSKIH DEL. Izvajam poceni in kvalitetno. St. Zagarja 20, Kranj 7028

PRIREDITVE

OO ZSMS Dvorje-Grad prireja v soboto 1. avgusta 1981 ob 20. uri KRESNO NOČ, v nedeljo 2. avgusta ob 16. uri pa VRTNO VESELICO. Kegljanje za kolo ter srečolov. Igral bo ansambel Trgovci. Vabljeni 7024

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Cenjenim strankam in občanom občin Kranj, Jesenice, Radovljica in Tržič čestitam za občinski praznik.

IZGUBLJENO

Od Skarucne do Lahovč sem izgubil POLOVICO KARDANA od kosilnice. Prosim, proti nagradi vrniti: Sp. Brnik 68 7038

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1978 - november. Šturm, Zg. Bitnje 257 7018

NAJDENO

Najel sem OČALA. Štim, Tavčarjeva 15, Kranj 7037

Najla sem žensko JOPICO v Valjavčev ul. 9. Informacije na telefon 24-319 7026

OSTALO

Dve znani ŽENSKI iz Partizanske ceste v Šk. Loko naj vrnete rože katere sta odnesli v Stari Loko 7027

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51500-603-31999 - Telefoni: n.e. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 250,- din, za inozemstvo preračunano v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Sporočamo, da nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dobi, skrbni in ljubljeni mož, ati, brat, zet, stric in svak

MARIJAN POGAČNIK

Pogreb bo v torek, 28. julija, ob 16. uri iz mrliške vežice na pokopališče v Radovljici.

Žalujoci: žena Milica, otroka Klemen in Lea, sestra Minka, brata Janko in Lojze z družinami ter ostalo sorodstvo.

Radovljica, 27. julija 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

ANTONIJE GARTNER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala organizaciji Zveze borcev in SZDL, govorniku za poslovilne besede, zastavonošem za izkazano poslednjo čast ter mešanemu pevskemu zboru Iskra Železniki. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju zdravstvenega doma Železniki in vsem, ki ste jo poznali, jo imeli radi in tolažili v času njene bolezni. Prisrčna hvala!

VSI NJENI

Podlonk, dne 24. 7. 1981

Krajše vrste ob kranjskogorskih žičnicah

Smučarski turizem v Kranjski gori, ki ima svoje korenine že v predvojnem obdobju, se je razmahnil z izgradnjo žičniških naprav — temeljna organizacija jeseniške Gorenjke Žičnice v Kranjski gori uresničuje prvi del naložbe v postavitvi sistema žičnic Podkoren — Planica — Njen direktor Vid Černe govori o sedanjih delih in načrtih za bodoče

Kranjska gora — Po zasneženih kranjskogorskih strminah so se navdušeno spuščali prvi smučarji dobro desetletje pred drugo svetovno vojno. Že takrat so v tem kraju organizirali prve smučarske tečaje za oficirje, delovati pa je začela tudi smučarska šola za druge obiskovalce, željne smučanja. Ker je bila šola za tiste čase dokaj napredna, uveljavljala je arlbersko smučarsko tehniko, je bilo gostov v Kranjski gori vse več in kraj je postal znan po svoji zimski športno turistični dejavnosti.

Pred vojno so imeli v Kranjski gori 50-metrsko smučarsko skakalnico, kjer so prirejali številna tekmovanja, med njimi tudi več državnih prvenstev. Naravno drsališče je na led privlačilo mnoge kegljace. Za razmah smučanja pa je takratno kranjskogorsko turistično društvo želelo postaviti žičnico. Takšne naprave so si ogledali v Italiji in Avstriji. Ogreti za novost, so izsekali gozd na Preseki. Nadaljnjo akcijo je prekinila vojna, vendar to dejanje pomeni zasnovano poznejših smučarskih terenov.

Leto 1948, ko je stekla prva kranjskogorska vlečnica Preseka, je bilo prelomno za razvoj tamkajšnjega smučanja. Postavitve prve žičniške naprave, ki je lahko prepeljala okrog 150 smučarjev na uro, so organizirali delavci v smučarskem športu. Njihovemu zgledu je sledilo turistično društvo, ki je s svojim gradbenim odborom in sodelavci 1954. leta začelo izgradnjo dveh sedežnic na Vitranc. Po mnogih zapletih okrog financiranja je k uresničitvi naložbe prišlo šele leta 1963. Za praznik republike 1958. leta so sedežnico predali svojemu namenu, istočasno pa so ustanovili zavod Žičnice Vitranc v Kranjski gori.

Čeprav so zmogljivost sedežnice 250 prevozov na uro takrat imeli za veliko, se je kmalu izkazalo, da razvoj smučarstva prehitava izgradnja žičnic. To je narekovalo načrtovanje in izgradnjo novih naprav za prevoz smučarjev. Leta 1963 sta stekli vlečnici Preseka I in Bukovnik, prenovili pa so vlečnico Brsnina. Pozneje so postavili v Kranjski gori še več drugih žičniških naprav.

Vid Černe — nujna razširitev žičnic

RAZŠIRITEV DANAŠNJIH ŽIČNIC

Sedaj imajo v Kranjski gori 3 sedežnice in 9 vlečnic; temeljna organizacija jeseniške Gorenjke Žičnice že nekaj časa upravlja tudi vlečnici v Gozd Martuljku in Mojstrani ter sedežnico na Španov vrh. Vse naprave lahko prepeljejo okrog 9600 smučarjev na uro, kranjskogorske pa približno 8300. Ob ugodni zimi, kakršna je bila minulo sezono, opravijo okrog 3,5 milijonov prevozov.

Dolge vrste ob žičnicah že dolgo dokazujejo, da takšne zmogljivosti naprav ne zadostajo potrebam smučarjev. Prav tako dolgo v temeljni organizaciji načrtujejo povečanje žičniških zmogljivosti. S projekti, ki so že nekaj časa pripravljeni, so predvideli razširitev žičnicami opremljenih smučišč v treh smereh: na višje predele Vršiča, na kranjskogorski Trebež in od Podkorena proti Planici.

»Zaradi zapletov, predvsem glede varstva okolja,« pojasnjuje direktor temeljne organizacije Žičnice v Kranjski gori Vid Černe, »bomo začeli najprej širiti žičnice v slednji smeri. Med prvim delom izgradnje sistema žičnic od Podkorena do Planice bomo tod postavili tri vlečnice in eno dvosedežnico, v poznejših etapah pa še dve dvosedežnici in pet vlečnic.

Uresničitev prvega dela naložbe v razširitev žičnic na podkorenskem področju nas bo stala predvidoma 68 milijonov dinarjev. Načrtujemo postavitev 400 metrov dolge vlečnice Pehla in 750-metrške vlečnice Bedanc ter 1300-metrške dvosedežnice Velika dolina. Vse naprave bodo zmogle 3760 prevozov na uro, smučišča pa bodo zaradi ne prevelike strmine namenjena predvsem manj veščim smučarjem.

Pripravljalna dela so se začela aprila letos. Doslej je opravljenih okrog 40 odstotkov gradbenih del, ne računajoč postavitev postaj žičnic. Vsa dela morajo biti končana do letošnje zimske sezone. Pri gradbenih delih mora pravočasnost zagotoviti jeseniški Kovinar, naši delavci pa si bodo za isto prizadevali pri montaži opreme, ki jo je izdelal Unior iz Zreča.

Za uspešen začetek upravljanja novih smučišč bo veliko pomenila tudi rešitev dveh problemov; zagotoviti moramo redno avtobusno linijo med Kranjsko goro in Podkorenem ter kupiti teptalni stroj za nova smučišča. Uresničitev te naložbe bo za nas dvojna pridobitev. Vrste ob žičnicah se bodo zmanjšale, zato bo odpadlo mučno upravljanje preobremenjenih naprav. Povečal se bo tudi promet in nam omogočil porast dohodka zlasti večji devizni priliv.

NAČRTI ZA JUTRI

Med pogovorom o načrtih za nadaljnjo razširitev žičnic je Vid Černe že omenil drugi del izgradnje sistema žičnic Podkoren — Planica. Novih pet vlečnic in dve dvosedežnici s skupno zmogljivostjo okrog 6000 prevozov na uro bi naj v tem sistemu, povezanim s kranjskogorskim, zgradili v naslednjih letih sedanjega srednjeročnega obdobja. Za ta čas načrtujejo tudi izgradnjo dvosedežnice in več vlečnic na Trebežu ter delno povečanje zmogljivosti sedanjih naprav izven Kranjske gore.

Razširitev žičnic v najzanimivejši smeri za turistično ponudbo, to je na višje predele Vršiča, bo počakala na poznejše dni. Že sedaj je namreč popolnoma jasno, da kolektiv jeseniške Gorenjke ne bo zmož sam uresničiti vseh zahtevnih načrtov za nadaljnji razvoj zimske turistično športne dejavnosti.

Zaradi njihove pomembnosti bi prav gotovo kazalo odločneje nadaljevati akcijo za pridobivanje sovlagateljev v načrtovane naložbe. Cilje delavcev žičnic bi ne nazadnje morali sprejeti za svoje tudi v drugih sorodnih gospodarskih dejavnostih. Besedilo in slike: Stojan Saje

MRTVA ALPINISTA

VRATA — Janez Batista (1954) in Mitja Kanelopoulos (1960) iz Ljubljane, sta se v četrtek, 23. julija, zgodaj zjutraj odpravila iz Aljašvega doma v Vratih v severno triglavsko steno. Preplezati sta jo nameravala po tako imenovani Ljubljanski smeri, ki je ena težjih. Ko sta preplezala okrog 600 metrov od vznožja stene, se je najbrž prvemu izpulil klin in je omahnil ter potegnil za seboj še sopleznika. Padla sta na snežni plaz pod steno, kjer sta obležala mrtva. Dobil sta hude udarce po glavi, čeprav sta imela zaščitne čelade. V reševalni akciji je sodelovalo deset reševalcev in helikopter.

PRAVOČASNO POMOČ

VRŠIČ — V četrtek, 23. julija, ob 21.30 so v Poštarskem domu na Vršiču zasedli s Prisanke klice na pomoč v nemškem jeziku. Takoj so organizirali reševanje in v steni Prisanke našli Wolfganga Bohma (1966) in Martina Kieferja (1966) oba iz Zvezne republike Nemčije. Preplezati sta hotela Prisanke, vendar nista poznala terena in v temi zato nista upala naprej. Oba so rešili nepoškodovana. A. Z.

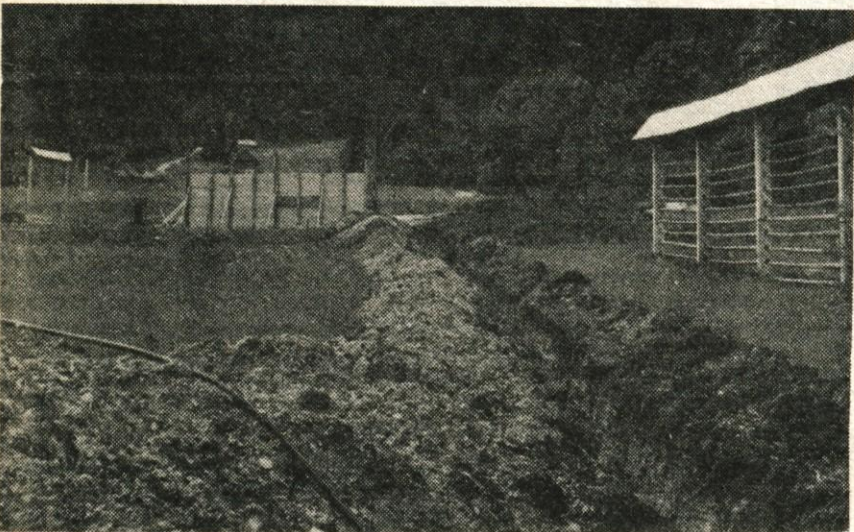
NESREČE

ZAPELJAL NA NASPROTNI PAS

Gond Martaljek — Štiri osebe so bile hudo ranjene, tri pa lažje, ker je turški državljani z osebnim vozilom zapeljal na nasprotni pas. Nesreča se je zgodila v petek, 24. julija, ob 19.30 na magistralni cesti med Belco in Gozd Martuljkom. Turški državljani je peljal proti Jesenicam. V desnem nepreglednem ovinku med Belco in Gozd Martuljkom pa je zapeljal na levi pas in trčil v vozilo Stefana Piška (1969) iz Ljubljane, ki je pripeljal pravilno po svoji desni. V silovitem trčenju so bili hudo poškodovani voznik Pišek in sopotniki v njegovem avtomobilu, v vozilu turškega državljanina pa sopotnik. Lažje ranjeni pa so bili voznik v avtomobilu turške registracije in dva sopotnika. Materialna škoda znaša okrog 250 tisoč dinarjev.

ZAPELJAL S CESTE

Radovljica — V nedeljo, 26. julija, ob 16.55 je peljal po magistralni cesti iz Radovljice proti Jesenicam voznik osebnega avtomobila iz Bagdada. Iz neznanega vzroka je nenadoma zapeljal levo s ceste. V nesreči je bil hudo ranjen sopotnik prav tako iz Bagdada in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. A. Z.

Gradbena dela na novih smučiščih so se razmahnila

Najlepša je bila Vesna

Na Bledu so izvolili letošnjo lepoto Bleda — Prijeten, zabaven večer v dvorani Kazine

Bled — Nadvse prijeten turistični večer so minulo soboto v Kazini pripravili hotel Park, Turistično društvo Bled in Gorenjska, turistična revija Gorenjske turistične zveze. Kazinska dvorana je bila polna poletno razpoložene, a nadvse dostojne tuje in domače publike, ki ji je najprej ogrel dlani prvak zagrebške opere Krsto Cigoj. Nedvomno bi bil le večer z njim enkratno in popolno kulturno doživetje, a prepolna dvorana je čakala na dogodek večera — na izbor Miss Bled.

Lepotice iz hotelov, Nizozemke, Nemke, Danke in druge so se letos kar potuhnile in nikakor niso hotele po nevihtnem Bledu do Kazine; če pa so že prestopile prag, so se sramežljivo stiskale nekeje v ozadju ali v okrilju družbe za mizo. Organizatorji skoraj da niso obupali, kajti kandidatki je bilo le skromna peščica, namenili pa so se celo, da bodo izbor omejili na 25. Zato so, če so le opazili pri mizi količjak lepega

za oko, kandidatke spravili na oder tudi na mlo prošnjo. In marsikatera se je pač odzvala...

Ko je bilo na oderu osem brhkkih punc, je žirija modro sklonila glave; nisem od stroke, a naj mi bo vseeno dovoljeno, da rečem, da vsaj polovico ženskega občinstva doli v dvorani ni grabila nobena zelena zavist nad prikazano lepoto. Bile so srčkane, ni kaj, kar fejest punce vse po vrsti, krepkih stegen, ozkih bokov ih žarečih oči. A ni bilo opaziti, da bi moškemu občestvu kaj prida stopale oči iz jamic ali da bi imelo resne težave z visokim pritiskom — če pa je že lovilo sapo, je to mojstrsko prikrilo. Punce, nevarne precejno in kritičnih pogledov žirije, so se nerodno prestopale in zdrvele z odra brž ko je bilo mogoče. Naša ljubka televizijska napovedovalka Miša in Rado Časl sta jih komaj zadrževala.

Blejsko lepoto je bilo treba izbrati in naslov si je priborila 20-letna Vesna Jukica iz Zagreba, postavna rjavolaska, ki je vse skupaj vzela le za smeh in zabavo.

In za zabavo je vse skupaj vzela vsa dvorana, zavedajoč se, da je blejsko lepoto tekmovanje pač le ena izmed številnih blejskih prireditvev, ki jih organizatorji pripravljajo zato, ker si tuji gostje pač želijo tudi tovrstne zabave. Kakorkoli drugače bi pogledali na stvar in na vso to missisko zadevo, imamo lahko komentarjev in debat na kupe. Lahko se le hahljamo, lahko globokoumno gruntamo in se razvnamo, kako silno ponižujoča in nevednotna so lepota tekmovanja, lahko smo ciniki in »zafkantski«, lahko bi jih do konca »raztrgali«, a vse skupaj je le samo življenje, delček zabave, ki jo tuji svet, ki prihaja k nam, jemlje in sprejema vse drugače.

Ne kličem zdaj »hura« za miss Bled, lahko le rečem, da so organizatorji v blejski Kazini vsej dvorani z imenitnim ansamblom in še bolj imenitnim Cigojem ter tudi z lepoto Bleda pripravili vsem gostom izredno prijeten, lep turistični večer... D. Sedej

Najlepša na Bledu je bila Vesna Jukica iz Zagreba... — Foto: H. Jelovčan

GLASOVA ANKETA

Kamničani o Kamniku

Kamničani te dni praznujejo, v spomin na 27. julij, ko je na Kamniškem zagorela plamenica upora. Praznik je vselej priložnost za pogled na prehojeno pot, na bodoče delo in načrte. Povprašali smo nekaj Kamničanov, kaj mislijo o razvoju občine, kaj bo treba še storiti.

JOŽE KALAN iz Mekinjah

»V zadnjih petnajstih letih smo v Kamniku veliko zgradili. Svila nit, Alprem, Svit imajo nove tovarne, Stol se je povečal več kot za polovico. V spodnjem delu mesta so zrasla povsem nova naselja, tudi v našem koncu, v Mekinjah je veliko novega. Še marsikaj bi seveda radi imeli, blagovnico, saj imamo v Kamniku le manjše trgovine, dvorano oziroma kulturni dom, v katerem bi našla stredo številna društva in seveda mladi. Naše Mekinje bi radi vendarle komunalno opremili, saj smo takorekoč edino večje naselje, v samem mestu pravzaprav, ki ni komunalno urejeno kot bi bilo treba. Naša prizadevanja segajo že v leto 1963, ko smo sami zgradili vodovod, potegnili elektriko, uredili ceste, pa v leto 1978, ko se je sto hiš odločilo, da bo prispevalo po milijon in pol starih dinarjev. Toda naši načrti se ustavljajo pred problemom: doslej smo vsi »jedli« naše, zdaj bi radi vsak svoje.«

MARIJA ROT iz Kamnika

»Na področju šolstva in otroškega varstva je bilo v zadnjih letih veliko storjenega. Z izgradnjo otroških vrtcev na Bakovniku, v Komendi in na Duplici, kjer ga pravkar dokončujejo, je še enkrat toliko otrok vključenih v varstvo, čeprav je to še vedno le 25 odstotkov vseh. V tem pogledu je povsem nerazvito področje Stranj in Tuhinjske doline, kjer bodo tudi šole in vrtci prispevali, da bodo ljudje ostajali doma. Nove prostore je v zadnjih letih dobilo usmerjeno izobraževanje, nove učilnice je dobila Duplica in najhujše prostorske stiske osnov-

nega šolstva so omiljene. Kar pa zadeva druge stvari, nas Kamničane posebno žuli to, da so še cela mestna področja brez telefona. Veliko pričakujemo od reorganizacije krajevne skupnosti, saj upamo, da bodo manjše krajevne skupnosti ljudi bolj povezale, jih bolj vključile v družbeno delo.«

MARKO UTRIN iz Kamnika

»V Kamniku živim šele leto dni in posebej všeč mi je, da ohranja starinsko podobo. Morda se večsah to vendarle ponekod preveč potencira, morali bi se natančno dogovoriti, kaj ohraniti in kaj lahko prepusti prostor novemu. Kamnik se industrijsko dobro razvija, prav se mi zdi, da ima vse večji poudarek kmetijstvo, pozabiti ne bi smeli tudi na predelavo pridelkov, na proizvodnjo hrane torej. V turističnem pogledu ima Kamnik veliko možnosti, ne le Velika planina in Kamniška Bistrica, tudi sam Kamnik, Tuhinjska dolina je zelo lepa, pa Komenda s svojim konjeniškim športom. Vendar je kamniška občina na področju turizma še vedno nerazvita. V Kamniku pogrešam kulturne prireditve, ki jih skorajda ni, pa igrišča v okolici mesta. Novo športno dvorano imamo, sto metrov od nje ob šolskem centru raste še ena. Vendar že za vzdrževanje sedanjega ni denarja, v dvorani se to pozna.« M. Volčjak